Ruimtelijke onderbouwing inzake uitbreiding schaapskooi Jarig van der Wielenwei 2 A te Bakkeveen

Zeldenrust
VROM-advies
Projectmanagement

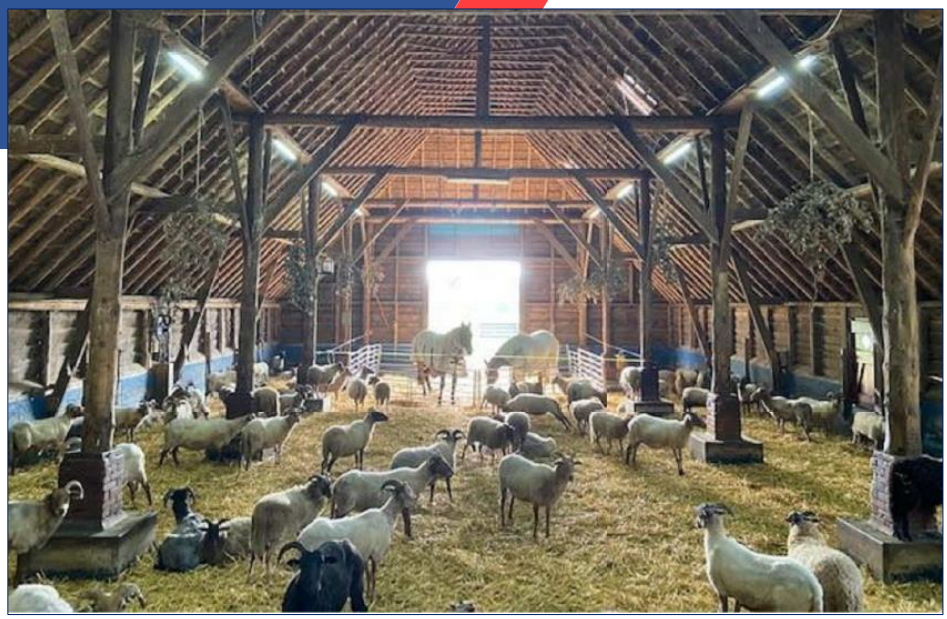

gemeente Opsterland

Status : definitief

28 juli 2023

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 INLEIDEND HOOFDSTUK 3

1.1 Inleiding - aanleiding 3

1.2 Planologisch kader 3

1.3 Leeswijzer 4

HOOFDSTUK 2 LOCATIE EN PLANBESCHRIJVING 5

2.1 Huidige situatie 5

2.2 Planopzet initiatief 6

2.3 Landschappelijke inpassing 6

2.4 Brandpreventie 6

HOOFDSTUK 3 BELEIDSKADER 7

3.1 Rijksbeleid 7
3.1.1 De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) 7
3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking 7

3.2 Provinciaal beleid 8
3.2.1 Omgevingsvisie Fryslân 2020 8
3.2.2 Omgevingsverordening Fryslân 2022 (ontwerp) 8
3.2.3 Verordening Romte 2014 geconsolideerde versie 2021 8

3.3 Gemeentelijk beleid 9
3.3.1 Bestemmingsplan 'Buitengebied Opsterland' 9
3.3.2 Omgevingsvisie 2023 (ontwerp) 9

HOOFDSTUK 4 OMGEVINGSASPECTEN 11

4.1 Milieuaspecten 11
4.1.1 Bedrijven en milieuzonering 11

4.2 Bodem 12

4.3 Erfgoed 12
4.3.1 Archeologie 13
4.3.2 Cultuurhistorie 14

4.4 Ecologie 15
4.4.1 Beleid 15
4.4.2 Soortenbescherming 15

4.4.3 Gebiedsbescherming 16

4.5 Externe Veiligheid 18

4.6 Water 18

4.7 Verkeer – parkeren 19
4.7.1 Verkeersveiligheid 19
4.7.2 Parkeren 19

4.8 MER - beoordeling 19

HOOFDSTUK 5 UITVOERBAARHEID VAN HET PLAN 20

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 20
5.1.1 Vooroverleg 20
5.1.2 Ter inzage 20

5.2 Economische uitvoerbaarheid 20

BIJLAGEN 21

Hoofdstuk 1 Inleidend hoofdstuk

1.1 Inleiding - aanleiding

It Fryske Gea bezit sinds begin jaren ’80 een schaapskooi op de rand van het Mandefjild te Bakkeveen op het perceel plaatselijk bekend Jarig van der Wielenwei 2a. Het heeft tot 1990 geduurd, voordat de schaapskooi ook als zodanig in gebruik in genomen. Thans ligt er het initiatief van It Fryske Gea om de schaapskooi te vergroten.

In 2019 heeft It Fryske Gea om meerdere redenen ervoor gekozen om het heidebeheer van al haar terreinen prioriteit te geven. Dit met als doel om dit unieke cultuurlandschap te behouden voor de toekomst. De 50 jaar stikstof en zwaveldepositie, warmere voorjaren en een volwassen wordende omgeving in de vorm van het (ruilverkaveling) bos, leiden tot het versneld dichtgroeien van de heide. Zonder een duidelijke intensivering van het heidebeheer zou Fryslân haar heides inclusief haar typische flora- en faunawaarden verliezen.

Vanwege de landschappelijke kwaliteit en haar natuurwaarden, worden de heides bij It Fryske Gea beheerd volgens het eeuwenoude principe van een schaapskudde met herder. Deze kudde van 250 dieren migreert in het zomerseizoen van heideveld naar heideveld, gebruik makende van een soort mobiele schaapskooi. Deze mobiele schaapskooi is uniek in Nederland en simuleert optimaal de rol van de schaapskooi in het plaggenlandbouwsysteem waardoor de heides in Nederland zijn ontstaan. Deze gescheperde kudde werd na het graasseizoen (grofweg van mei tot eind oktober) binnen een omrasterd gebied op de Delleboersterheide geplaatst om de winter door te komen. Met de komst van de wolf naar Fryslân is dit niet meer verantwoord. In juli 2020 heeft de kudde van It Fryske Gea een confrontatie met een wolf gehad en dit leidde, los van de 7 dodelijke slachtoffers, tot een voortdurende stress en onrust in de kudde die nog maanden heeft aangehouden. It Fryske Gea ziet voor deze winterperiode een oplossing in het ’s winters onderbrengen van deze kudde in Bakkeveen. De huidige kooi is qua grootte onvoldoende om 250 dieren te houden en te laten lammeren. Vandaar het initiatief voor het vergroten van de schaapskooi.

Het initiatief past niet binnen de regels van het geldende bestemmingsplan ‘Buitengebied gemeente Opsterland’. Door middel van een ruimtelijke onderbouwing dient aangetoond te worden dat de nieuwe situatie voldoet aan een goede ruimtelijke ordening. Om de uitbreiding daadwerkelijk te kunnen realiseren, zal gebruik worden gemaakt van de uitgebreide omgevingsvergunningprocedure.

1.2 Planologisch kader

Op grond van het bestemmingsplan ‘Buitengebied gemeente Opsterland’ rust op het perceel Jarig van der Wielenwei 2a de enkelbestemming ‘Bedrijf’. Tevens is de dubbelbestemming ‘ Waarde-Cultuurhistorie’ van toepassing. De uitbreiding van de schaapskooi ligt echter niet binnen de bestemming ‘Bedrijf’, maar is geprojecteerd op gronden met de bestemming “Natuur”. Binnen de bestemming ‘Natuur’ is de bouw van gebouwen voor onderhoud en beheer van de natuurfunctie mogelijk. De oppervlakte van een dergelijk gebouw mag echter slechts 50 m² bedragen. De uitbreiding van de schaapskooi bedraagt echter meer dan 50 m². Om medewerking te kunnen verlenen dient derhalve afgeweken te worden van de regels van het bestemmingsplan.

De gemeente heeft aangegeven in principe haar medewerking te willen verlenen aan een uitgebreide omgevingsvergunningprocedure. Voorwaarde bij een dergelijke procedure is dat uit een ruimtelijke onderbouwing duidelijk moet worden dat de nieuwe situatie voldoet aan de criteria van een goede ruimtelijke ordening.

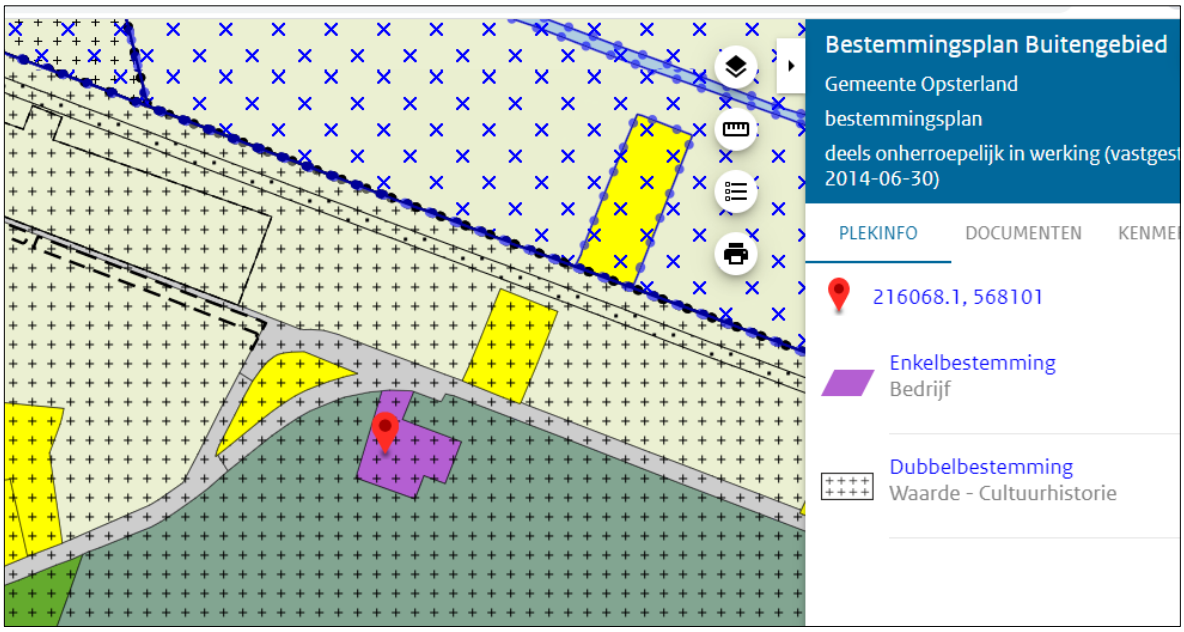

Figuur 1. Overzicht situering en bestemming plangebied. Bron: bestemmingsplan Buitengebied gemeente Opsterland.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in hoofdstuk 2 een beschrijving gegeven van de locatie en het plan. In hoofdstuk 3 komen de beleidsstukken aan de orde op rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 richt zich op de omgevingsaspecten en hoofdstuk 5 tenslotte richt zich op de economische- en maatschappelijke uitvoerbaarheid.

Hoofdstuk 2 Locatie en planbeschrijving

2.1 Huidige situatie

Bebouwing op de locatie van het plangebied komt voor het eerst voor op de topografische kaart 1959.

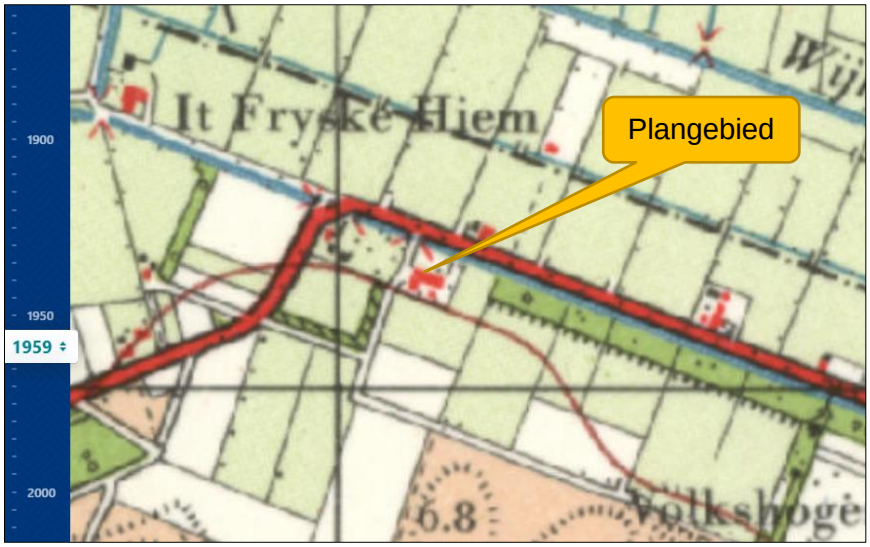

Figuur 2. Plangebied. Bron: Topotijdreis 1959.

De afgelopen ruim 60 jaar is het gebied rondom het plangebied weinig veranderd. De bestaande functies zoals wonen, bos, natuur en agrarisch zijn ook anno 2023 nog aanwezig. Aan het plangebied is in de tussentijd de naam `Schaapskooi´ verbonden. De schaapskooi die in deze tussentijd aan het plangebied is toegevoegd, staat ook op de kaart. Ter illustratie wordt verwezen naar figuur 3.

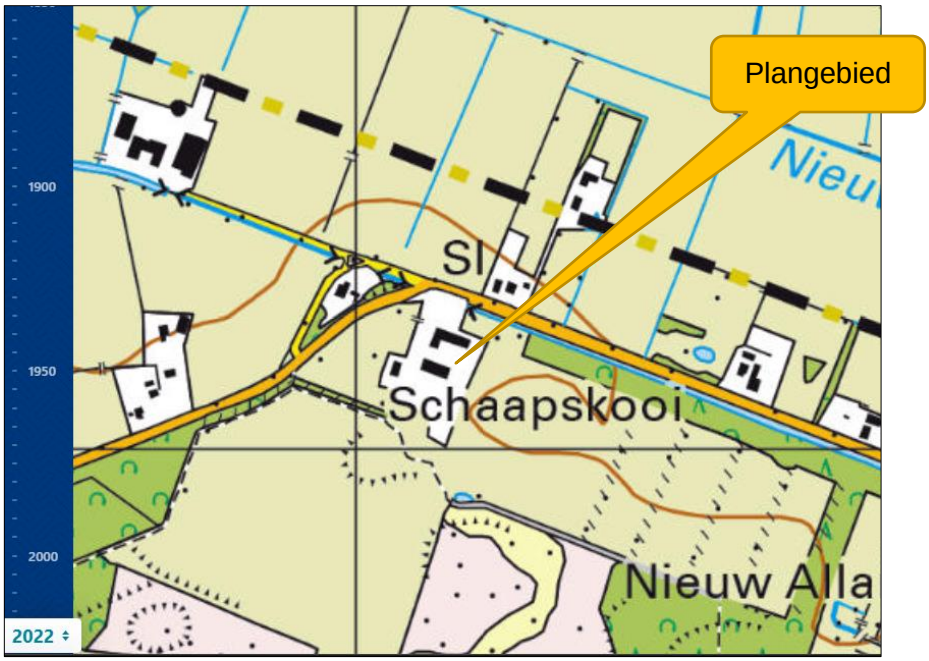

Figuur 3: het plangebied en haar omgeving.
Bron: topotijdreis 2022.

2.2 Planopzet initiatief

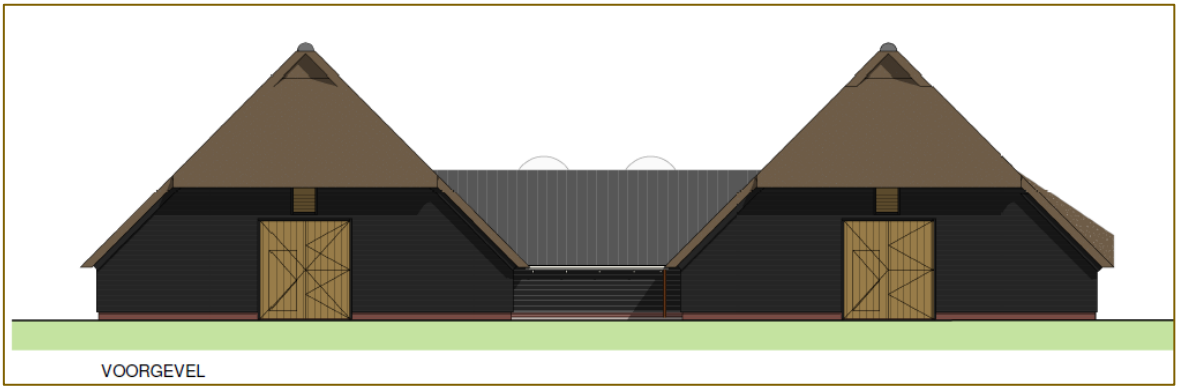

Figuur 4. Voorgevel schaapskooi nieuwe situatie. Bron: Mark de Witte bouwadvies & ontwerp.

Zoals in paragraaf 1.1 al staat aangegeven, is de uitbreiding van de schaapskooi noodzakelijk om de kudde in de winterperiode veilig te kunnen huisvesten.

2.3 Landschappelijke inpassing

Met het oog op de landschappelijke inpassing, is er bij het ontwerp gekozen voor de traditioneel gebouwde schaapskooi. Zowel esthetiek als historisch voegt deze traditionele bouwwijze zich goed in het landschap. Bovendien sluit de uitbreiding op deze wijze naadloos aan bij de bestaande schaapskooi. Bij de landschappelijke inpassing in het gebied is gekeken naar de verschillende erven die in de omgeving liggen plus belangrijke zichtlijnen en structuren van het gebied. In die lijn heeft ook de commissie ruimtelijke kwaliteit (Hús en Hiem) zich positief uitgesproken over het ontwerp van het bouwplan in relatie tot de welstandscriteria die vastgesteld zijn door de gemeenteraad.

2.4 Brandpreventie

Instanties zoals onder andere de Dierenbescherming maken zich grote zorgen over het toenemende aantal grote stalbranden in ons land. Met name de kippen en varkens moeten het ontgelden. De praktijk toont (helaas) aan dat de geïsoleerde stallen die in de agrarische sector veel worden toegepast, bouwtechnisch veel complexer zijn en potentieel brandgevaarlijker zijn ten opzichte van de enkelschils bouwwijze van een traditioneel gebouwde schaapskooi. De aanbevelingen van Brandweer Fryslân[1] zijn in het ontwerp van het bouwplan meegenomen. Dit betekent dat onder meer de volgende maatregelen toegepast zullen worden:
De technische installatie wordt gecertificeerd uitgevoerd op minimaal IP65 niveau; er wordt een bliksembeveiliging op het dak aangebracht; in de kooi worden hitte detectoren opgehangen met een rechtstreekse doorkoppeling naar de herder; de verlichting is stofdicht, wordt op basis van laag temperatuur uitgevoerd en de verlichting zal 's nachts worden uitgeschakeld. Tevens zullen er voldoende brandblussers worden aangebracht.

[1] Brandweer Fryslân advies d.d. 5 januari 2023 kenmerk Z/22/00010533 UIT/25513

Hoofdstuk 3 Beleidskader

3.1 Rijksbeleid

3.1.1 De Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Het beleid van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling en mobiliteit van Nederland tot 2040 is neergelegd in De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) die op 11 september 2020 is vastgesteld. De NOVI vervangt de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2012). Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid. In de NOVI geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomstige ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. De NOVI bestaat uit een visie, toelichting en uitvoeringsagenda. De combinatie van deze drie documenten zorgt voor een toetsing die leidt tot nationale strategische keuzes en gebiedsgericht maatwerk.

Het beleid in de leefomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de betrokken overheden. De NOVI geeft aan waar het Rijk zich op nationale schaal aan bindt, waar het regie voert richting medeoverheden of waar het juist aan de medeoverheden is om keuzes te maken. Provincies en (samenwerkende) gemeenten zullen in hun omgevingsvisies uiting geven aan hun eigen verantwoordelijkheid en keuzes in de fysieke leefomgeving.

De uitkomsten van de programma's NOVEX en Mooi Nederland leiden tot nieuw nationaal ruimtelijk beleid: de aangescherpte NOVI. De verwachting is dat de aangescherpte versie in 2024 vastgesteld gaat worden. Tot die tijd staat de beleidsontwikkeling en –uitvoering niet stil. De processen van de genoemde programma's en de aanscherping van de NOVI lopen parallel en beïnvloeden elkaar.

De Rijksbelangen hebben geen betrekking op onderhavig initiatief.

3.1.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR is de 'Ladder voor duurzame verstedelijking' geïntroduceerd. De ladder is ook als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Dat betekent dat overheden nieuwe stedelijke ontwikkelingen moeten motiveren met oog voor de behoefte en de beschikbare ruimte binnen stedelijk gebied. De ladder voor duurzame verstedelijking ziet op nieuwe stedelijke functies. Artikel 1.1.1 Bro definieert een stedelijke ontwikkeling als 'een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'.

Onderhavig initiatief betreft de uitbreiding van een bestaande schaapskooi. Algemeen uitgangspunt is dat er in beginsel geen sprake is van een stedelijke ontwikkeling, als een plan voorziet in een ontwikkeling van niet meer dan 11 woningen. In dit geval is sprake van de uitbreiding van een bestaande functie in het buitengebied.

Conclusie
Op basis van vorenstaande mag worden geconcludeerd dat ten aanzien van dit initiatief geen nationale belangen in het geding zijn en het planvoornemen passend is in het ruimtelijk beleid van het Rijk.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Omgevingsvisie Fryslân 2020

In de omgevingsvisie richt de provincie zich op zuinig ruimtegebruik en de omgevingskwaliteit als basis voor het ontwerp. De Friese ruimte dient doelmatig benut te worden, onder andere door verschillende vormen van ruimtegebruik te combineren. Wat betreft de natuur, de provincie richt zich op het beschermen en ontwikkelen van de natuur. Daarbij zet de provincie meer specifiek in op de bescherming van het areaal en de kwaliteiten van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het Friese deel van het Natuurnetwerk Nederland is een aangesloten stelsel van belangrijke natuurgebieden. Daarbinnen liggen gebieden met natuurwaarden van Europees belang, de Natura 2000 gebieden. NNN staat op kaart en wordt planologisch beschermd. Het NNN kent een grote verscheidenheid: van duingebieden, veenmoerassen, tot bossen en zandverstuivingen.

De natuurkwaliteiten binnen en buiten het NNN zorgen gezamenlijk voor een goede biodiversiteit en voor mogelijkheden om de natuur te beleven. De provincie wenst in te zetten op het benutten van kansen om natuurgebieden beter met elkaar te verbinden. Zoals bijvoorbeeld de vismigratierivier in de Afsluitdijk.

3.2.2 Omgevingsverordening Fryslân 2022 (ontwerp)

In hoofdstuk 5 handelt het over de natuur. Over verschillende thema's en onderwerpen zijn regels opgenomen die betrekking hebben op bijvoorbeeld de Natura 2000-activiteiten, de flora- en fauna-activiteiten en de activiteiten om populaties van in het wild levende dieren te beheren of om schade door dieren te bestrijden.

Ook zijn er, zoals bijvoorbeeld in artikel 5.19, regels opgenomen over de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het bestendig beheer of onderhoud in de land- en bosbouw en het beheren of onderhouden van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

3.2.3 Verordening Romte 2014 geconsolideerde versie 2021

In hoofdstuk 7 'Natuur' is in artikel 7.1.1. onder 2 geregeld dat een ruimtelijk plan voor gronden die betrekking hebben op de ecologische hoofdstructuur, geen activiteiten en ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt die leiden tot significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden. Of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gronden. Of tot significante aantasting van de samenhang tussen gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.

Conclusie
De uitbreiding van de schaapskooi is nodig om te kunnen voldoen aan de doelstelling van It Fryske Gea om het heidebeheer te intensiveren. Dit intensievere heidebeheer is nodig om de natuurlijke kwaliteiten van deze natuurgebieden te kunnen behouden. Uit de aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling is gebleken dat de voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi niet leidt tot significante nadelige gevolgen voor het milieu.
Er heeft afstemming met de provincie plaatsgevonden. In paragraaf 4.4 'Ecologie' zijn de resultaten van de ecologische quickscan beschreven. Daarbij is vastgesteld dat er op grond van artikel 7.1.2 lid 2 van de Verordening Romte geen effecten op de natuurwaarden optreden. Door bovendien de handhaving van de bestemming 'Natuur' zal geen sprake zijn van areaalverlies van het NNN. Het provinciaal beleid vormt derhalve geen belemmering voor het initiatief.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Bestemmingsplan 'Buitengebied Opsterland'

In paragraaf 1.2 is vastgesteld dat de uitbreiding van de schaapskooi buiten de bestemming 'Bedrijf' gesitueerd is. En geprojecteerd is op gronden met de bestemming "Natuur". Binnen de bestemming 'Natuur' is de bouw van gebouwen voor onderhoud en beheer van de natuurfunctie mogelijk. De oppervlakte van een dergelijk gebouw mag echter slechts 50 m² bedragen. De uitbreiding van de schaapskooi bedraagt echter meer dan 50 m². Om medewerking te kunnen verlenen dient derhalve afgeweken te worden van de regels van het bestemmingsplan.

3.3.2 Omgevingsvisie 2023 (ontwerp)

Figuur 5. Thema's en opgaven gemeente Opsterland. Bron: omgevingsvisie 2023.

De Omgevingsvisie gaat over de volle breedte van de fysieke leefomgeving. De Omgevingsvisie is dus niet een optelsom van beleidsvisies voor de diverse domeinen, maar een samenhangende visie voor de gemeente. Daarbij komen vraagstukken aan de orde zoals:

- Hoe ziet Opsterland er over dertig jaar uit?
- Hoe blijft Opsterland een prettige gemeente om te wonen;
- Hoe blijft de gemeente goed bereikbaar en economisch welvarend?
- En hoe kunnen mensen in de gemeente gezond en veilig recreëren?

De gemeente wenst in ieder geval in te zetten op de volgende onderwerpen:
• Bevorderen leefbaarheid en vitaliteit van de dorpen;
• Klimaatadaptatie: tegengaan van waterloverlast en hittestress;
• Bevorderen energietransitie;
• Naar een landbouw met toekomst;
• Verbeteren van biodiversiteit.

Conclusie
It Fryske Gea wenst met onderhavig initiatief het heidebeheer te intensiveren. Daarmee komt het initiatief tegemoet aan de gemeentelijke ambities waarin meer aandacht wordt gevraagd voor de kwaliteit van de leefomgeving en de natuur. Het gemeentelijk beleid vormt derhalve geen belemmering voor onderhavig initiatief.

Hoofdstuk 4 Omgevingsaspecten

Ruimtelijke plannen kunnen van invloed zijn op de omgeving. In dit hoofdstuk worden de omgevingsfactoren beschreven waarbij per omgevingsfactor beoordeeld wordt wat de invloed daarop is van onderhavige aanpassing van de bedrijfsbestemming.

4.1 Milieuaspecten

4.1.1 Bedrijven en milieuzonering

(Nieuwe) bedrijfsmatige functies kunnen milieuhinderlijk zijn voor milieugevoelige objecten zoals woningen van derden. Woningen kunnen omgekeerd weer beperkingen opleveren voor bedrijven. Er dient daarom een beoordeling plaats te vinden of de uitbreiding van de schaapskooi milieu-hygiënisch in te passen is. Beoordeeld moet worden of in de omgeving van het plangebied functies voorkomen, die gehinderd kunnen worden door de betreffende uitbreiding.

De (indicatieve) lijst 'Bedrijven en Milieuzonering 2009', uitgegeven door de Vereniging van Nederlandse gemeenten, geeft weer wat de richtafstanden zijn voor milieubelastende activiteiten ten opzichte van milieugevoelige objecten. In deze publicatie worden er indicatieve richtafstanden gegeven voor de vier ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar.

Milieucategorie	Richtafstanden in meters op basis van omgevingstype 'rustige woonwijk*'	Richtafstanden in meters op basis van omgevingstype 'gemengd gebied*'
1	10	0
2	30	10
3.1	50	30
3.2	100	50
4.1	200	100
4.2	300	200
5.1	500	300
5.2	700	500
5.3	1000	700
6	1500	1000

** indien de omgeving is te typeren als 'gemengd gebied', gelden kleinere richtafstanden, namelijk één afstandstap kleiner (zie de VNG-publicatie, paragraaf 2.3)*

Figuur 6. Tabel met onderscheid in omgevingstype. Bron: VNG-publicatie.

<u>Omgevingstype</u>
De VNG publicatie maakt onderscheid in twee omgevingstypen, namelijk een rustige woonwijk en een gemengd gebied. Indien sprake is van een gemengd gebied, dan mag de richtafstand op basis van het schema in figuur 6 met één afstandstap worden verkleind. In de omgeving van het plangebied Jarig van der Wielenwei 2a bevinden zich verschillende functies en bestemmingen in de vorm van bijvoorbeeld een agrarisch bedrijf, woonfuncties, een horecabestemming en een verkeersfunctie. Op het plangebied zelf rust een bedrijfsbestemming. Gelet op de aard en het karakter van het gebied met bos en natuur, dient als uitgangspunt genomen te worden het omgevingstype 'rustige woonwijk'.

<u>Milieucategorie</u>
It Fryske Gea is al jaren eigenaar en gebruiker van de locatie Jarig van der Wielenwei 2a te Bakkeveen. De locatie wordt niet alleen ingezet ten behoeve van de huisvesting van schapen, maar de locatie wordt tevens ingezet voor bijvoorbeeld de verhuur aan partijen voor het houden van vergaderingen en brainstormsessies. Gebruik derhalve dat al jaren op deze plek plaats vindt. Gebruik dat past binnen de bestemming 'Bedrijf'. Op grond van de bestemming 'Bedrijf' zijn bedrijven toegestaan die deel uitmaken van de milieucategorie 1 en 2, derhalve bedrijfsactiviteiten die thuishoren in de lichte milieucategorie. Op basis van de tabel in figuur 6 is een richtafstand van 30 meter van toepassing. Aangezien de kortste afstand tussen enerzijds de bedrijfsbestemming van het plangebied en anderzijds de dichtst nabij gelegen woning van derden circa 45 meter bedraagt, wordt aan de richtafstanden voldaan.

Conclusie
Er wordt aan de richtafstanden in het kader van bedrijven en milieuzonering voldaan. Bedrijven en milieuzonering levert derhalve geen belemmering op voor onderhavig initiatief.

4.2 Bodem

Met het oog op de volksgezondheid dient er een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd te worden in situaties waarbij er sprake is van een langdurig verblijf en gebruik van personen in een nieuw op te richten gebouw. Onderzoek is dan nodig om vast te kunnen stellen of de kwaliteit van de bodem voldoende geschikt is om de gezondheid van de gebruikers voldoende te kunnen waarborgen.

Het initiatief betreft de uitbreiding van de schaapskooi ten behoeve van de huisvesting van de schaapskudde in de winterperiode. De schaapskooi is primair gericht op de huisvesting van dieren. Dit plus het feit dat zich geen omstandigheden bekend zijn dat de kwaliteit van de bodem een belemmering voor onderhavig initiatief zou opleveren, betekent dat een verkennend bodemonderzoek achterwege kan blijven.

In dit verband dient vermeld te worden dat om de bouw mogelijk te maken, er een betonvloer en fundering gestort zal gaan worden. Hiervoor zal de dunne bouwvoor worden afgeschild en plaatselijk voor de fundering tot de vorstgrens worden ontgraven. Dit vrijkomende woudzand wordt in de directe omgeving van de kooi terreinvolgend verwerkt, over een zodanig grote oppervlakte dat dit visueel niet meer te onderscheiden is van het ‘oorspronkelijke’ maaiveld. Deze manier van gebruik van de natuurlijke hulpbronnen heeft geen gevolgen voor het milieu. Bovendien werkt de uit te breiden schaapskooi op basis van het aloude potstalsysteem, waarbij de schapen ’s nachts keutelen op stro. Het dieet van Drentse heideschapen verschilt qua koolstof en stikstof significant van wat regulier agrarisch gehouden schapen eten. Door het relatief stikstofarme dieet van Drentse heideschapen op de heides van It Fryske Gea en Staatsbosbeheer en de raseigenschap dat dit type schapen niet tot nauwelijks drinkt, is de mest behoorlijk vast. Het geringe vocht wat vrij komt, wordt in ruime mate opgenomen in de regelmatig van een nieuwe laag stro voorziene strobodem in de potstal. Van percolaatvocht is zodoende geen sprake. Bovendien zal de waterdicht afgewerkte betonvloer ervoor zorgdragen dat er geen enkel risico is op verontreiniging van de bodem en/of het grondwater[2].

Conclusie
Het aspect bodemkwaliteit staat de uitvoerbaarheid van dit plan niet in de weg.

4.3 Erfgoed

De Erfgoedwet bundelt een aantal wetten op het terrein van cultureel erfgoed. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven (in situ). Wanneer dit niet mogelijk is, worden archeologische resten opgegraven en elders bewaard (ex situ). Daarnaast dient ieder ruimtelijk plan een analyse van de overige cultuurhistorische waarden van het plangebied te bevatten. Voor zover in een plangebied sprake is van erfgoed, dient aangegeven te worden op welke wijze met deze cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten archeologische restanten rekening wordt gehouden.

[2] Bron: Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling d.d. 1 december 2021. Auteur: M. Krol.

De omgang met het cultureel erfgoed in onze leefomgeving wordt straks, naar verwachting per 1 januari 2024, geregeld in de Omgevingswet. Het gaat dan om zaken als de omgevingsvergunning voor rijksmonumenten, rekening houden met het cultureel erfgoed in op te stellen omgevingsplannen en bijvoorbeeld ook het aanstellen van een monumentencommissie.

4.3.1 Archeologie

IJzertijd - Middeleeuwen

Het advies op basis van de provinciale archeologische kaart FAMKE is dat onderzoek niet nodig is. Op basis van eerder onderzoek is gebleken dat er zich geen archeologische resten in de bodem bevinden. Of wanneer de archeologische verwachting voor het aantreffen van archeologische resten uit de periode ijzertijd - middeleeuwen op gefundeerde gronden zodanig laag is, dat de kans op aantasting bij de meeste ingrepen zeer klein is.

Steentijd - Bronstijd

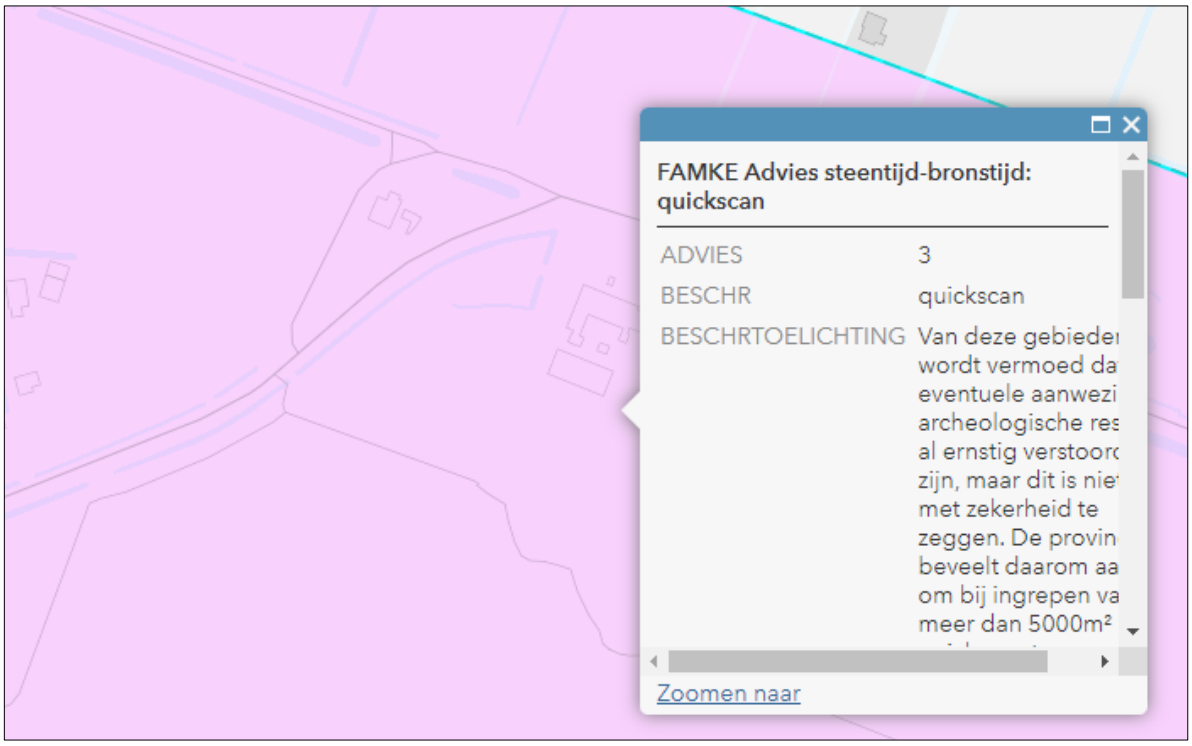

Figuur 7. Advies steentijd-bronstijd. Bron: FAMKE provincie Fryslân.

Het advies op basis van de provinciale archeologische kaart FAMKE is dat onderzoek in de vorm van een quickscan nodig is wanneer er sprake is van een bodemingreep van meer dan 5000 m². Van deze gebieden waarvan het plangebied deel uit maakt, wordt vermoed dat eventuele aanwezige archeologische resten al ernstig verstoord zijn. Alleen dit laatste is niet met zekerheid te zeggen. Een quickscan is een extensief booronderzoek waarmee duidelijk gemaakt wordt of het steentijd bodemarchief intact is.

Uit de uitgevoerde oppervlaktemeting van het perceel met bedrijfsbestemming inclusief het gedeelte perceel waarop de uitbreiding van de schaapskooi plaats zal vinden, is gebleken dat de totale oppervlakte van het plangebied circa 3900 m² bedraagt. Voor de berekening wordt verwezen naar figuur 8 op de volgende pagina.

Figuur 8. Oppervlakteberekening plangebied.

Conclusie: gelet op de omvang van het plangebied is nader onderzoek niet nodig. Archeologie vormt geen belemmering voor onderhavig initiatief.

4.3.2 Cultuurhistorie

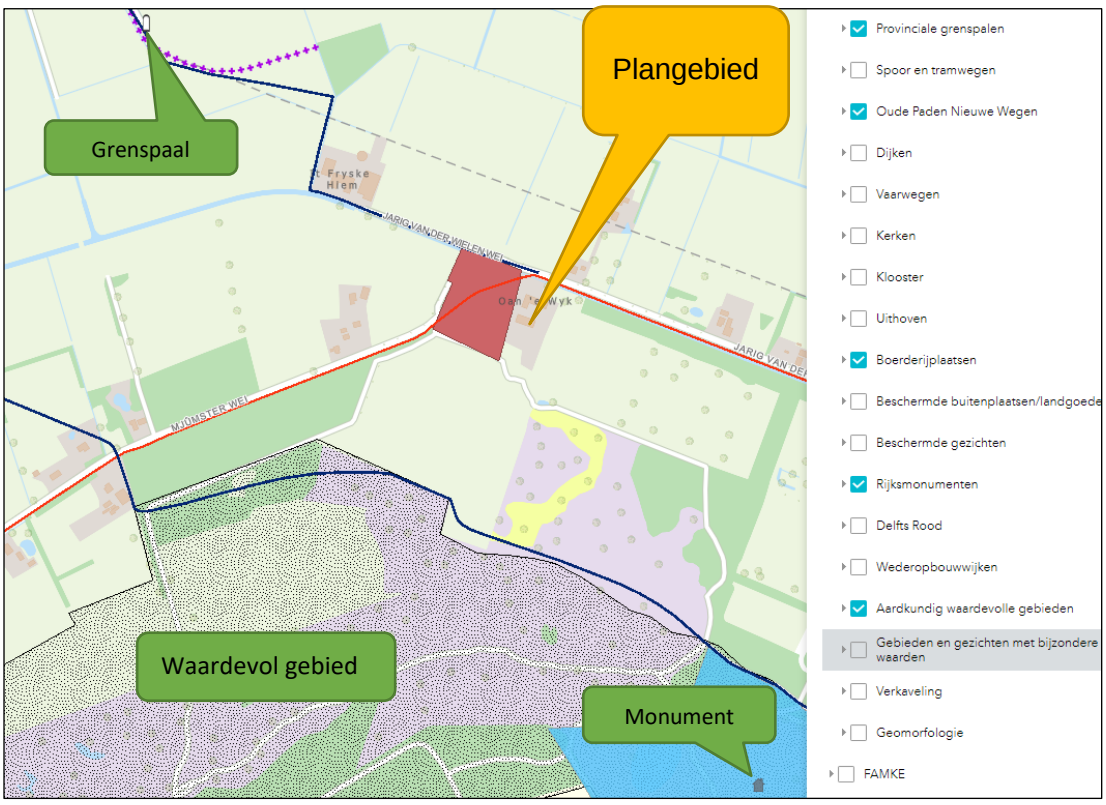

Figuur 9. Cultuurhistorisch waardevolle elementen. Bron: Cultuurhistorische kaart Fryslân.

Figuur 9 toont aan dat het plangebied grenst aan het cultuurhistorisch waardevolle element 'Boerderijplaats'. In de omgeving van het plangebied bevinden zich verder de volgende cultuurhistorisch waardevolle elementen:

- Een provinciale grenspaal;
- Oude paden en nieuwe wegen;
- Een rijksmonument;
- Een aardkundig waardevol gebied.

Conclusie: de uitbreiding van de schaapskooi levert geen nadelige gevolgen op voor de genoemde cultuurhistorisch waardevolle elementen.

Conclusie
Erfgoed levert geen belemmering op voor onderhavig initiatief.

4.4 Ecologie

4.4.1 Beleid

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden. Bescherming in het kader van de natuurwet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming zijn de Wet natuurbescherming en provinciale verordeningen van toepassing. De provincies beschermen via provinciale verordening waardevolle natuurgebieden. Daarnaast kunnen natuurgebieden of andere gebieden die essentieel zijn voor het behoud van bepaalde flora en fauna, aangewezen worden als Europees vogelrichtlijn- en/of habitatrichtlijn gebied (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Er is ecologisch onderzoek uitgevoerd[3]. Het volledige rapport is toegevoegd als **bijlage 1**.

4.4.2 Soortenbescherming

Vogels
In de achtergevel van de bestaande schaapskooi bevinden zich enkele nesten. Tijdens de inspectie vlogen enkele huismussen uit de schuur. De aangetroffen nesten zijn naar grote waarschijnlijkheid van de huismussen. In de schuur zelf zijn geen huismusnesten waargenomen. Mogelijk dat deze wel aanwezig zijn, maar moeilijk waarneembaar. In ieder geval zijn er op diverse plaatsen poepsporen van vogels zichtbaar op het balkhout.
Op de plek van waar de doorbraak van de bestaande naar het nieuwe gedeelte schaapskooi plaats zal vinden, zijn geen nesten aangetroffen. In de top van het dak van de schaapskooi is een uilenbord aanwezig. Gezien de krassen op het bord rondom het gat, wordt de schaapskooi gebruikt door uilen. In de kooi is een uilenkast aanwezig. De rieten kap is verder ongeschikt voor vogels om in of op te nestelen.

Door de voorgenomen werkzaamheden worden geen (bezette) nesten verwijderd, vernield of beschadigd, zoals bedoeld in artikel 3.1, lid 2 uit de Wet Natuurbescherming.

Amfibieën, vissen en reptielen
Vanwege het ontbreken van onder andere waterpartijen in de directe nabijheid van het pand en/of vergraafbaar zand, is deze locatie ongeschikt voor (beschermde) amfibieën, vissen en reptielen.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden geen dieren gedood of verstoord en worden vaste voortplantings- of rustplaatsen niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 uit de Wet Natuurbescherming.

[3] Vonk Groenservice. Quickscan Flora en Fauna. Nummer 21-329. Datum: 16 december 2021

Vleermuizen
In de gepotdekselde buitenwanden zijn ter plaatse van de doorbraak geen openingen aanwezig welke gebruikt kunnen worden door vleermuizen om in en uit te vliegen. Ook de aansluiting met het dak is erg dicht. Ook binnen zijn ter plaatse van de doorbraak geen geschikte openingen aangetroffen. Elders in het gebouw kunnen mogelijk vleermuizen verblijven. Denk hierbij aan de windveren waar ook huismussen achter zijn gekomen.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden geen dieren gedood of verstoord en worden verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 uit de Wet Natuurbescherming.

Grondgebonden zoogdieren
Rondom en in het gebouw zullen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn zoals muizen.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden geen dieren gedood of verstoord en worden vaste voortplantings- of rustplaatsen niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 en artikel 3.10 lid 1 uit de Wet Natuurbescherming.

4.4.3 Gebiedsbescherming

- Algemeen

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen (significante aantasting) voor beschermde gebieden. Beschermde gebieden die hieronder vallen zijn:
- Natura 2000 gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland;
- Natuurbeheerplan Fryslan 2022.

Voorbeelden van significante aantasting zijn:
- Wegnemen van een deel van het gebied;
- Verstoring door licht, geluid;
- Extra bemesting;
- Verdroging van het gebied;
- Waterpeil daling of stijging door de werkzaamheden.

In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

- Natura 2000 gebied Bakkeveense duinen en EHS/NNN-begrenzing

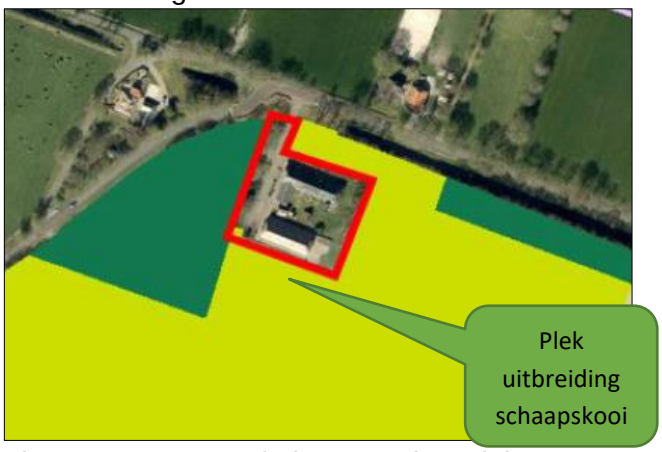

Figuur 10. Bestaande bestemmingsvlak. Bron: Natuurbeheerplankaart 2022.

Figuur 10 toont aan dat het huidige bestemmingsvlak (bestemming bedrijf) buiten de Natura 2000 en EHS/NNN-begrenzing is gesitueerd. De uitbreiding van de schaapskooi is echter geprojecteerd binnen de Natura 2000 en EHS/NNN-begrenzing.

De provincie Fryslân heeft aangegeven dat de uitbreiding binnen de Natura 2000 en EHS/NNN-begrenzing geen bezwaar op hoeft te leveren, mits:

a) het bouwwerk ten dienste staat van het beheer en de natuurresultaten in het betreffende N 2000-gebied; en
b) er geen significante schade optreedt aan de instandhoudingsdoelen vanuit N 2000 voor het gebied, evenals significante schade aan overige beschermde natuurwaarden.

Van significante schade voor de beschermde gebieden zal geen sprake zijn. De oppervlakte waarop het bouwproject geprojecteerd is, bestaat thans namelijk uit bestrating van betonklinkers en stelconplaten, omzoomd met soortenarm grasland. In de praktijk vervult de huidige schaapskooi al een faciliterende rol in het bieden van nestgelegenheid voor de boeren- en huiszwaluw, evenals de kerkuil. Uitbreiding van de schaapskooi zal ter plaatse zodoende in plaats van schade een (bescheiden) verhoging van de biodiversiteit ter plaatse opleveren.

- Stikstofdepositie

Er heeft overleg plaatsgevonden met en tussen de provincie Fryslân en de provincie Drenthe omtrent de vraag hoe er gehandeld moet worden met de voorgenomen uitbreiding van een schaapskooi in relatie tot de landelijke opgaves en beperkingen rondom stikstof. De provincie Drenthe heeft ervaring opgedaan met de uitbreiding en oprichting van schaapskooien binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. De provincie heeft daarbij vastgesteld dat de begrazing met heideschapen en het toepassen van een potstalsysteem bijdraagt aan de afvoer van stikstof uit natuurgebieden. Daarbij komt dat de ammoniakemissie vanuit een schaapskooi verwaarloosbaar is, vanwege het dieet van de schapen en de raseigenschappen van Drentse heideschapen. De standaard verplichte Aerius-berekening kan zodoende achterwege blijven. De Provincie Fryslân heeft te kennen gegeven deze opvatting te delen[4].

Conclusie

Met betrekking tot de ecologie is er geen bezwaar om het beoogde plan tot uitbreiding van de schaapskooi uit te voeren. Gezien de aard en omvang van de uitbreiding zijn er geen negatieve effecten op beschermde soorten of gebieden te verwachten. Wel dient ten alle tijde rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht.

Om je steentje bij te dragen aan de natuur en biodiversiteit, kunnen bij de nieuwbouw maatregelen getroffen worden ten gunste van bepaalde soorten. Ook wel natuur-inclusief bouwen genoemd.

Voorbeelden van natuur-inclusief bouwen zijn:

- metsel mussenkasten of gierzwaluwkasten in de gevel;
- ophangen van vleermuiskasten;
- zorg bij de inrichting van het terrein voor een gevarieerde aanleg door onder andere te variëren met kruiden, struiken en boompjes. Probeer zoveel mogelijk gebiedseigen soorten te gebruiken, om de aantrekkingskracht op insecten en daardoor vogels te vergroten.

Ecologie vormt geen belemmering voor onderhavig initiatief.

[4] Bron: Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling d.d. 1 december 2021. Auteur: M. Krol.

4.5 Externe Veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's voor de woon- en leefomgeving bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen, zoals vuurwerk, aardgas of LPG. Het aandachtsveld van externe veiligheid richt zich op zowel inrichtingen (bedrijven) waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn als het transport van gevaarlijke stoffen. Dit vervoer kan plaatsvinden over weg, water en spoor en door buisleidingen. Het beleid is er op gericht te voorkomen dat activiteiten met gevaarlijke stoffen te dicht nabij gevoelige bestemmingen plaatsvinden en/of worden gesitueerd.

Raadpleging van de risicokaart heeft geen risico's opgeleverd die relevant zijn voor onderhavig initiatief. Het dichtst nabij gelegen risico betreft namelijk een tankpunt LPG te Haulerwijk op een afstand van ruim 3 kilometer van het plangebied.

Conclusie
Aangezien het plangebied ruimschoots buiten de risicozones ligt, mag geconcludeerd worden dat externe veiligheid geen beperkingen oplevert voor onderhavig plan.

4.6 Water

De watertoets is d.d. 17 april 2023 uitgevoerd en is als **bijlage 2** toegevoegd. De normale procedure is van toepassing.

Watertoets
De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werkt It Wetterskip met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar rekening mee moet worden gehouden.

Toename verharding
Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.
Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies.

De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteert It Wetterskip de volgende compensatienorm:
• Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
• Polder 10%,
• Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.
Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de 'Leidraad watertoets' voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met It Wetterskip.

Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen, dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Klimaat
Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover is te vinden op de Friese klimaatatlas.

Conclusie
De uitbreiding van de schaapskooi heeft betrekking op circa 355 m². De locatie maakt deel uit van het buitengebied. Vastgesteld kan worden dat de toename ruim onder de grens ligt van de 1500 m² op basis waarvan compensatie nodig is. Het aspect water vormt geen beperking voor onderhavig initiatief.

4.7 Verkeer – parkeren

4.7.1 Verkeersveiligheid

De uitbreiding van de schaapskooi heeft geen effect op het aantal verkeersbewegingen.

4.7.2 Parkeren

De uitbreiding van de schaapskooi levert geen extra vraag naar parkeerruimte op.

Conclusie
Verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor onderhavig plan.

4.8 MER - beoordeling

De m.e.r.-verantwoording houdt in dat nagegaan moet worden of er activiteiten plaatsvinden die negatieve effecten op het milieu kunnen hebben en die van een zodanige omvang kunnen zijn, dat er aanleiding bestaat om de (uitgebreide) m.e.r.-procedure te doorlopen.

De grondslag hiervoor is vastgelegd in het Besluit m.e.r. (Besluit milieueffectrapportage). De drempelwaarden waarbij deze verplichting aan de orde is, zijn vastgelegd in de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.).

De vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee uitkomsten leiden:

A. Belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r.-beoordeling noodzakelijk;

B. Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

Conclusie
Er is een aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld. Op grond van deze vormvrije beoordeling wordt geconcludeerd dat de voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi niet leidt tot significante nadelige gevolgen voor het milieu, zoals bedoeld in artikel 7.17 Wet milieubeheer. Er is daarom geen aanleiding om een m.e.r. procedure te doorlopen. De aanmeldingsnotitie is als **bijlage 3** toegevoegd.

Hoofdstuk 5 Uitvoerbaarheid van het plan

Wettelijk bestaat er de verplichting om inzicht te geven in de uitvoerbaarheidsaspecten van een plan. In dat verband wordt er een onderscheid gemaakt tussen de maatschappelijke- en de economische uitvoerbaarheid.

5.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.1.1 Vooroverleg

Er is vooroverleg gevoerd met de gemeente Opsterland. De gemeente heeft zich in principe positief uitgelaten over onderhavig initiatief[5]. Tevens heeft de brandweer in dit kader advies uitgebracht. Zo adviseert de brandweer om in het kader van het Bouwbesluit de gebruiksfunctie ‘industriefunctie voor het bedrijfsmatig houden van dieren’ toe te passen. Dit met het oog op de veiligheid van de dieren. Het advies van de brandweer is als **bijlage 4** toegevoegd. Tevens heeft er overleg met de provincies Fryslân en Drenthe plaatsgevonden. Beide provincies staan positief tegenover onderhavig initiatief.

5.1.2 Ter inzage

Het ontwerp van de vergunningaanvraag zal voor een periode van zes weken ter inzage worden gelegd. Tijdens deze termijn van zes weken kan een ieder een zienswijze indienen. Vervolgens zal de gemeente een besluit nemen op de aanvraag.

5.2 Economische uitvoerbaarheid

Het betreft een particulier initiatief. De kosten komen voor rekening van initiatiefnemer. Voor wat betreft het verhalen van de eventuele planschade zal de gemeente initiatiefnemer een overeenkomst doen toekomen, op grond waarvan de kosten door de gemeente op initiatiefnemer verhaald kunnen worden.

[5] Brief gemeente Opsterland 14 februari 2023, kenmerk VOV-2022-6106

Bijlagen

Bijlage 1 **Quickscan Flora & Fauna**

Bijlage 2 **Watertoets**

Bijlage 3 **Aanmeldingsnotitie vormvrije Mer**

Bijlage 4 **Advies Brandweer**

Bijlage 1 Quickscan Flora & Fauna

Quickscan Flora & Fauna
Ten behoeve van de vergroting van een schaapskooi in Bakkeveen

Opdrachtgever:	Bouwadviesburo Mark de Witte	Uitgevoerd door:	Vonk Groenservice
Adres:	Bleekstraat 5 8754 CK Makkum	Adres:	Boerhaavestraat 35 1611 ER Bovenkarspel
Contactpersoon:	Dhr. M. de Witte	Contactpersoon:	Dhr. D. Vonk 06-228 418 78 info@vonkgroenservice.nl www.vonkgroenservice.nl

Projectnummer: 21-329
Datum: 16 december 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
1 Inleiding 4
1.1 Doel van de Quickscan en uit te voeren werkzaamheden 4
1.2 Projectlocatie 4
1.3 Het plan 5
2 Werkwijze van de quickscan 7
2.1 Bureauonderzoek/Literatuuronderzoek 7
2.2 Locatiebezoek 7
2.3 Uitwerking 7
3 Wettelijk kader 8
3.1 Wet Natuurbescherming 8
3.1.1 Bescherming van gebieden 8
3.1.2 Bescherming van soorten 8
3.1.3 Bescherming van houtopstanden 9
4 Flora en Fauna op de locatie en in de omgeving 10
4.1 De bebouwing en terrein direct rondom 10
4.2 In de omgeving voorkomende beschermde soorten 11
4.3 Flora en Vegetatie 11
4.4 Fauna 11
4.4.1 Vogels 11
4.4.2 Amfibieën, vissen en reptielen 14
4.4.3 Vleermuizen 14
4.4.4 Grondgebonden zoogdieren 16
5 Toetsing soortbescherming 17
5.1 Vaatplanten 17
5.2 Vogels 17
5.2.1 Jaarrond beschermde vogels met nesten 17
5.2.2 Alle broedende vogels met nesten 17
5.3 Amfibieën, vissen en reptielen 17
5.4 Zoogdieren 18
5.4.1 Vleermuizen 18
5.4.2 Grondgebonden zoogdieren 18
6 Conclusie/Advies 19
6.1 Conclusie/Advies/Tips 19
6.2 Tips 19
6.2.1 Huismus / Gierzwaluw 19

6.2.2 Vleermuizen 20
6.2.3 Algemeen 20
6.3 Advies voor/tijdens de realisatiefase 20

1 Inleiding

1.1 Doel van de Quickscan en uit te voeren werkzaamheden

De eigenaar van de schaapskooi gelegen aan Jarig van der Wielenwei 2 in Bakkeveen is voornemen om de huidige schaapskooi te vergroten.

Om te bepalen of tijdens de realisatie beschermde soorten en/of gebieden verstoort worden door de beoogde plannen en daarmee de Wet Natuurbescherming wordt overtreden, is het noodzakelijk om een flora en fauna quickscan uit te voeren.

1.2 Projectlocatie

Zie onderstaande kaarten voor de ligging

Afb 1: Ligging van de projectlocatie ten opzichte van de omringende plaatsen

Afb **2**: Het perceel gelegen aan de Jarig van der Wielenwei 2 in Bakkeveen

1.3 Het plan

Het plan is om de bestaande schaapskooi te vergroten met een identiek deel. Het bestaande en nieuwe gedeelte worden met elkaar verbonden door een lager tussenstuk.

In onderstaande afbeeldingen de situatie en gevelaanzichten.

Afb 3: Situatie bestaand

Afb 4: Situatie nieuw

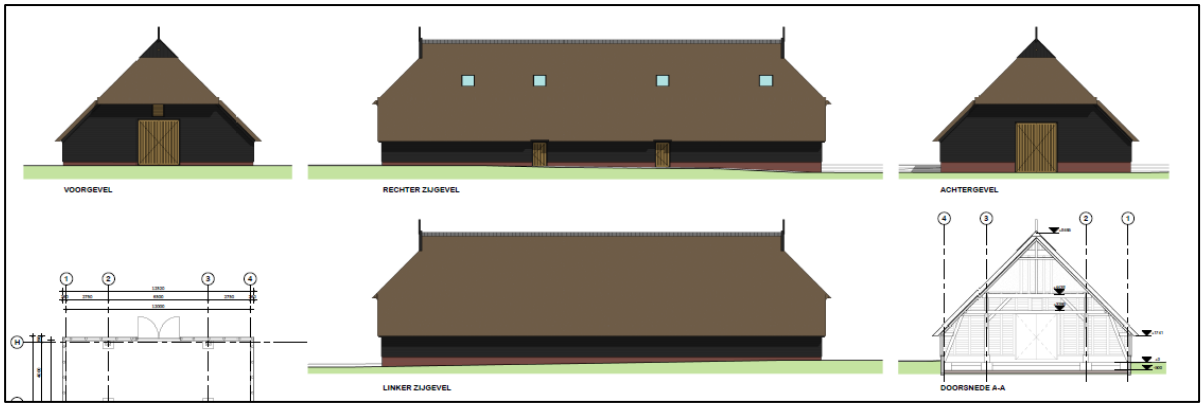

Afb 5: Gevelaanzichten bestaand

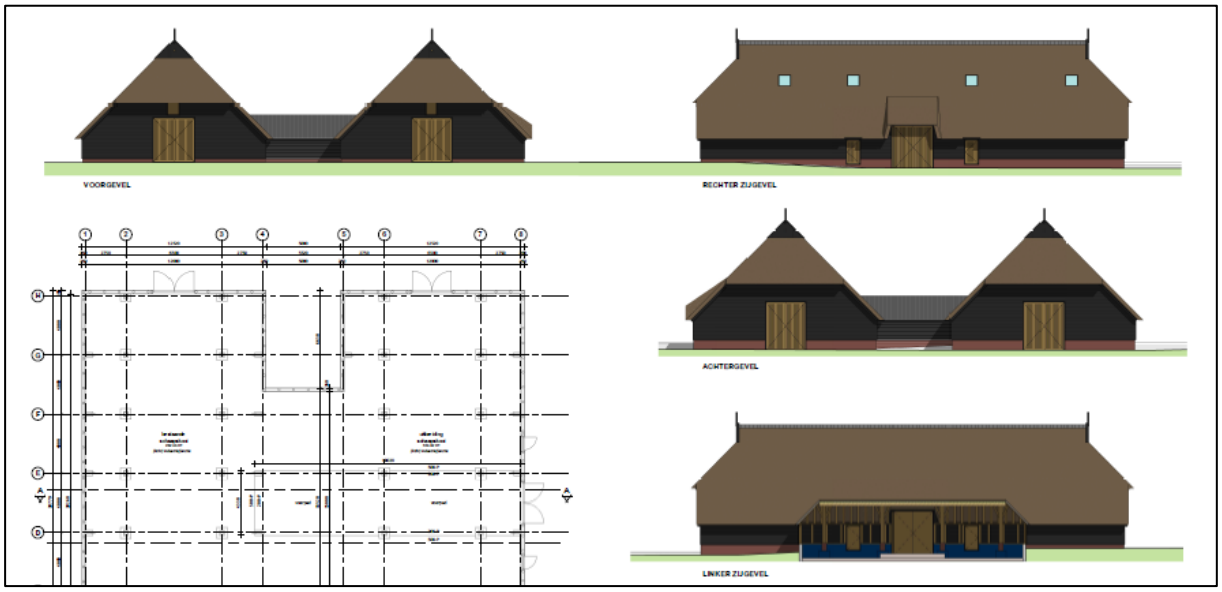

Afb 6: Gevelaanzichten nieuw

2 Werkwijze van de quickscan

2.1 Bureauonderzoek/Literatuuronderzoek

Door middel van een literatuuronderzoek is gekeken welke beschermde flora en fauna in (de omgeving van) het plangebied voorkomen. Daarvoor is gebruik gemaakt van verspreidingsatlassen, natuurdatabanken (NDFF) en is er gezocht naar bestaande onderzoeksrapporten. In hoofdstuk 4 van deze rapportage zijn als dit nodig is geacht de soorten uit de databank opgenomen alsmede een beschrijving over eventueel aanwezige leefgebieden voor bepaalde beschermde soorten.

2.2 Locatiebezoek

Op 29 november 2021 is de heer D. Vonk van Vonk Groenservice op de locatie geweest om een indruk te krijgen over welke leefgebieden (ecotopen) voor flora en fauna op de projectlocatie aanwezig zijn en om eventuele beschermde planten en dieren (of sporen van) waar te nemen.

2.3 Uitwerking

Aan de hand van de gegevens uit het bureauonderzoek en het veldonderzoek kan een inschatting gemaakt worden welke invloed de beoogde plannen hebben op nabij gelegen en de op de locatie eventueel voorkomende beschermde soorten. Aanvullend wordt advies gegeven die betrekking hebben op de te volgen procedures en handelingen. Bijvoorbeeld, een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing.

3 Wettelijk kader

3.1 Wet Natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet1. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen: bescherming van gebieden, bescherming van soorten en bescherming van houtopstanden.

3.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

3.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime, “andere soorten”, betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau (ook wel “nationaal beschermde soorten” genoemd). Hiernaast geldt dat voor alle soorten de algemene zorgplicht van kracht is. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs verwacht van men kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	**Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb**	**Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb**
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing

Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wet Natuurbeheer

3.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. In deze quickscan blijft de bescherming van houtopstanden buiten beschouwing.

4 Flora en Fauna op de locatie en in de omgeving

4.1 De bebouwing en terrein direct rondom

De schaapskooi is gelegen in een natuurlijk bos/heideterrein (Natuurreservaat It Fryske Gea). Direct om de uit te breiden schaapskooi is deels verharding en deels grasland aanwezig.

De schaapskooi is opgebouwd uit een zware houten constructie, houten gepotdekselde planken als gevel en een rieten kap.

Onderstaand een impressie:

Afb 7: De voorzijde van de schaapskooi

Afb 8: Gevelaanzicht

Afb 9: Grasland omheen

4.2 In de omgeving voorkomende beschermde soorten

Voor een gebouw in deze bouwstijl is het niet nodig om de gebruikelijke Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) te raadplegen omdat al aan te geven is voor welke beschermde soorten/soortgroepen dit bouwwerk geschikt is/kan zijn. Dat zijn:

- Huismus
- Gierzwaluw
- Diverse vleermuissoorten
- Uilen

4.3 Flora en Vegetatie

Het groen rondom de bebouwing betreft allemaal grasland. Beschermde soorten zijn niet te verwachten en groen blijft behouden.

4.4 Fauna

4.4.1 Vogels

In de achtergevel zijn enkele nesten aanwezig. Tijdens de inspectie vlogen enkele Huismussen uit de schuur. De nesten zijn naar grote waarschijnlijkheid van Huismussen.
In de schuur zijn geen huismusnesten waargenomen. Mogelijk dat deze wel aanwezig zijn, maar moeilijk waarneembaar. In ieder geval zijn er op diverse plaatsen poepsporen van vogels zichtbaar op het balkhout.
Op de locatie van waar de doorbraak voor het tussenstuk dient te komen zijn geen nesten aanwezig, hier is het goed controleerbaar omdat langs deze locatie goed gelopen kan worden om een check uit te voeren.

In de top van het dak van de schaapskooi is een uilenbord aanwezig. Gezien de krassen op het bord rondom het gat, wordt de schaapskooi gebruikt door uilen. In de kooi is een uilenkast aanwezig.
De rieten kap is verder ongeschikt voor vogels om in of op te nestelen.

Afb 10: Poepsporen onder de windveer en uitstekend nestmateriaal

Afb 11: Idem

Afb 12: Geen nesten, wel poepsporen op balkhout

Afb 13: Uilenbord. Rondom het gat krasjes

Afb 14: Uilenkast

4.4.2 Amfibieën, vissen en reptielen

Door het ontbreken van onder andere waterpartijen in de directe nabijheid van het pand en/of vergraafbaar zand is deze locatie ongeschikt voor (beschermde) amfibieën, vissen en reptielen.

4.4.3 Vleermuizen

In de gepotdekselde buitenwanden zijn ter plaatse van de doorbraak geen openingen aanwezig welke gebruikt kunnen worden door vleermuizen om in en uit te vliegen. Ook de aansluiting met het dak is erg dicht. Ook binnen zijn ter plaatse van de doorbraak geen geschikte openingen aanwezig.

Elders in het gebouw kunnen mogelijk vleermuizen verblijven. Denk hierbij aan de windveren waar ook Huismussen achter zijn gekomen.

Afb 15: Gepotdekselde planken zijn erg dicht

Afb 16: Ook in de aansluiting met het dak geen openingen

Afb 17: Binnen ter plaatse van de doorbraak ook geen geschikte openingen voor vleermuizen

4.4.4 Grondgebonden zoogdieren

Rondom en in het gebouw zullen algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren aanwezig zijn. Denk bijvoorbeeld aan muizen.

5 Toetsing soortbescherming

5.1 Vaatplanten

Gezien de terreinomstandigheden op de locatie, zijn beschermde soorten niet te verwachten.

Door de beoogde werkzaamheden worden geen beschermde planten verwijderd, vernield of beschadigd, zoals bedoeld in artikel 3.5 en 3.10 uit de Wet Natuurbescherming.

5.2 Vogels

5.2.1 Jaarrond beschermde vogels met nesten

Bijvoorbeeld het nest van de Huismus, Gierzwaluw, roofvogels en uilen is jaarrond beschermd. Deze bescherming is er omdat deze soorten het nest niet alleen tijdens de broedperiode gebruikt, maar mogelijk het hele jaar door als rustplaats of omdat bepaalde vogelsoorten nogal honkvast zijn en dus graag wederkeren naar het nest van het vorige jaar (Gierzwaluw).

Er zijn in de achtergevel en vermoedelijk in de schaapskooi enkele nesten aanwezig van Huismussen. Echter blijven deze nesten onaangetast door de beoogde werkzaamheden. Ter plaatse van de doorbraak zijn geen nesten aanwezig.

Gezien de sporen op het uilenbord wordt de schaapskooi bezocht door uilen. Vermoedelijk Kerkuilen. Het uilenbord en de uilenkast blijven door de beoogde plannen onaangetast.

Door de beoogde werkzaamheden worden geen (bezette) nesten verwijderd, vernield of beschadigd, zoals bedoeld in artikel 3.1, lid 2 uit de Wet Natuurbescherming.

5.2.2 Alle broedende vogels met nesten

Het is mogelijk dat er nesten van algemene broedvogels aanwezig zijn in de schaapskooi. Echter zijn deze niet direct aangetroffen en in ieder geval afwezig ter plaatse van de beoogde doorbraak.

Door de beoogde werkzaamheden worden geen (bezette) nesten verwijderd, vernield of beschadigd, zoals bedoeld in artikel 3.1, lid 2 uit de Wet Natuurbescherming.

5.3 Amfibieën, vissen en reptielen

Gezien de terreinomstandigheden op de locatie, zijn beschermde soorten niet te verwachten.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden geen dieren gedood of verstoord en worden vaste voortplantings- of rustplaatsen niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 uit de Wet Natuurbescherming.

5.4 Zoogdieren

5.4.1 Vleermuizen

Er ontbreken in/uitvliegopeningen in ter plaatse van de beoogde doorbraak in het gebouw. Het is uitgesloten dat er verblijfplaatsen van vleermuizen zijn ter plaatse van locaties waar de doorbraak dient te komen. Elders in het gebouw, bijvoorbeeld ter plaatse van windveren kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen zitten. Echter deze locaties blijven ongewijzigd.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden geen dieren gedood of verstoord en worden verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 uit de Wet Natuurbescherming.

5.4.2 Grondgebonden zoogdieren

Gezien de terreinomstandigheden op de locatie, zijn beschermde soorten niet te verwachten.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden geen dieren gedood of verstoord en worden vaste voortplantings- of rustplaatsen niet vernield of beschadigd zoals bedoeld in artikel 3.5, lid 1, 2 en 4 en artikel 3.10 lid 1 uit de Wet Natuurbescherming.

6 Conclusie/Advies

6.1 Conclusie/Advies/Tips

Met betrekking tot de ecologie is er geen bezwaar om de beoogde plannen uit te voeren.

Gezien de aard en omvang van de beoogde plannen zijn er geen negatieve effecten op beschermde soorten te verwachten.

Ten alle tijden dient rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht.

6.2 Tips

Om je steentje bij te dragen aan de natuur en biodiversiteit kunnen bij de nieuwbouw diverse maatregelen getroffen worden ten gunste van bepaalde soorten. Ook wel Natuurinclusief bouwen genoemd.

6.2.1 Huismus / Gierzwaluw

Maatregelen ten gunste van de Huismus / Gierzwaluw:

- Bij gebruik van een pannendak: laat een eventueel vogelschroot achterwege of monteer deze op de 2e panlat zodat Huismussen vanuit de goot onder de pannen kunnen komen.
- Bij gebruik pannendak: gebruik nestpannen.
- Geen hellende daken?: metsel mussenkasten of gierzwaluwkasten in de gevel.
- Zorg voor een gevarieerde beplanting in de tuin (kruiden, struiken en bomen). Met voldoende schuilmogelijkheden voor de Huismus. Weinig ruimte? Gebruik bijvoorbeeld kant en klare schuttingdelen met klimop

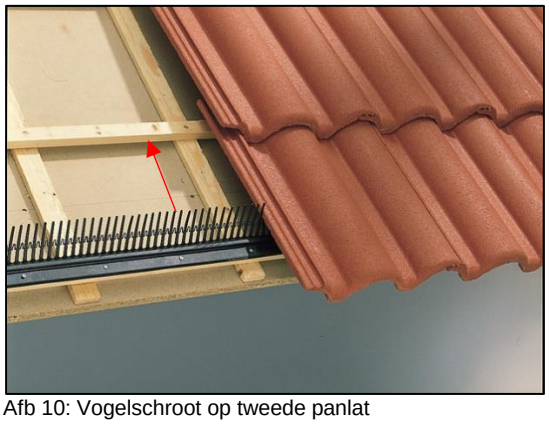
Afb 10: Vogelschroot op tweede panlat

Afb 11: Schuttingdelen met klimop

Afb 12 + 13: Gierzwaluwkasten ingemetseld (worden ook gebruikt door Huismussen)

6.2.2 Vleermuizen

Voor de vleermuizen is het mogelijk om op nader te bepalen locaties vleermuiskasten op te hangen of uitgebreide vleermuisverblijfplaatsen in te metselen in de gevel.

Afb 14: Vleermuiskast

6.2.3 Algemeen

Zorg bij de inrichting van het terrein voor een gevarieerde aanleg door onder andere te variëren met kruiden, struiken en boompjes. Probeer zoveel mogelijk gebiedseigen soorten te gebruiken. Om de aantrekkingskracht op insecten en daardoor ook vogels te vergroten.

6.3 Advies voor/tijdens de realisatiefase

Bovenstaande maatregelen zijn indicatief. Graag adviseert Vonk Groenservice meer in detail als men verder wil met Natuurinclusief bouwen. Tevens toezicht tijdens de bouw voor een correcte uitvoering van de maatregelen behoort tot de mogelijkheden.

Bijlage 2 Watertoets

Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. Normale procedure
2. Advies aanbrengen toename verharding

Op basis van onderstaande locatie

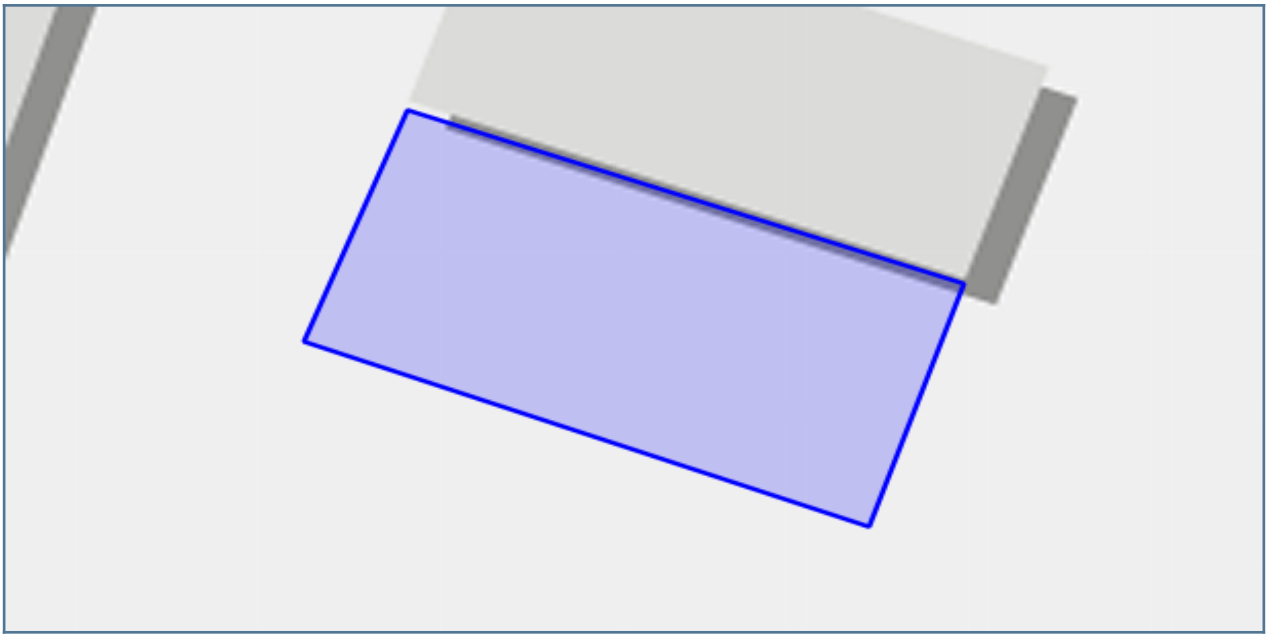

Vragen en antwoorden uit de check

Gaat het plan uitsluitend over de functiewijziging van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?	nee
Verwacht je een toename van verharding in het plan?	ja
Is er sprake van een toename van lozing van verontreinigd water op het oppervlaktewater?	nee
Wordt het oppervlaktewaterpeil in het plangebied ook gewijzigd?	nee
Wordt er oppervlaktewater gegraven en/of gedempt?	nee
Ga je tijdelijk of permanent op de ingetekende locatie grondwater onttrekken?	nee
Raak je de laag primaire waterkeringen?	nee
Raak je de laag regionale en/of lokale waterkeringen?	nee
Raak je de laag hoofdwateren?	nee
Raak je de laag rioolwaterpersleidingen?	nee
Raak je de laag Grondwaterbeschermingsgebied?	nee
Raak je de laag Kaderichtlijn water?	nee
Raak je de laag vrij voor de boezem?	nee
Raak je de laag waterzuiveringsobject?	nee

Details

1. Normale procedure

Wat moet ik doen?

Wij vragen je om het plan bij ons in te dienen. Dit kun je doen via de knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht, in te loggen en hiermee de procedure af te ronden.

Uit de door jou ingevulde gegevens blijkt dat je plan grote invloed heeft op het water of de wateraspecten (zoals dijken, gemalen, stuwen of persleidingen) in de omgeving.

Onder ‘details’ van de samenvatting aanvraag staat aangegeven waar je per onderdeel rekening mee moet houden. Dit moet je verwerken in je ruimtelijk plan of besluit. We nemen contact met je op wanneer er nog een aanvulling nodig is op dit wateradvies.

Daarnaast moet je in je plan een onderdeel opnemen over de ‘toename verharding’. Kijk bij ‘Achtergrondinformatie’ wat wij van je verwachten.

Waar moet ik op letten?

Voor sommige werkzaamheden heb je een watervergunning nodig. Bijvoorbeeld als je een sloot wilt dempen, afvalwater wilt lozen op oppervlaktewater of grondwater wilt onttrekken. Soms is het doen van een melding voldoende. Via Omgevingsloket online www.omgevingsloket.nl kun je nagaan of je een watervergunning nodig hebt of een melding moet doen (vergunningcheck). Je kunt hier ook meteen de vergunning aanvragen of de melding doen.

Achtergrondinformatie

Watertoets

De watertoets zorgt ervoor dat in alle ruimtelijke plannen aandacht wordt besteed aan veiligheid, kwaliteit én kwantiteit van water. Als richtlijn bij het beoordelen van ruimtelijke plannen werken we met de Leidraad Watertoets. Hierin staat voor alle wateraspecten uitgangspunten omschreven waar je rekening mee moet houden. Ook is er informatie te vinden over de te nemen maatregelen. Je kunt de leidraad vinden via deze link: www.wetterskipfryslan.nl/vergunningen-wetten-en-regels/online-watertoets-voor-nieuwe-plannen

Toename verharding

Wij willen je verzoeken om in de waterparagraaf de volgende passage op te nemen over het onderdeel toename verharding. Door ruimtelijke ontwikkelingen neemt de hoeveelheid verhard oppervlak toe met als gevolg een versnelde afvoer van hemelwater. Het is nodig om deze versnelde afvoer te compenseren om de waterberging in een gebied in stand te houden. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Het is niet toegestaan zonder watervergunning neerslag versneld tot afvoer te laten komen indien daarbij meer dan 200 m2 onverharde grond in stedelijk gebied en 1500 m2 in landelijk gebied wordt bebouwd of verhard. Er geldt een vrijstelling van de vergunningsplicht wanneer wordt voldaan aan de compensatieregels genoemd in dit wateradvies. De meest voorkomende manier van compenseren is het graven van extra oppervlaktewater. Bij het graven van extra oppervlaktewater hanteren wij de volgende compensatienorm:

- Boezem 5%, dit heeft alleen betrekking op de Friese boezem;
- Polder 10%,
- Vrij afstromend, alternatieve maatregelen.

Uiteraard is het toepassen van alternatieve maatregelen in het plan ook mogelijk. Afhankelijk van de maatregel kunnen andere normen gelden dan hier vermeld. Zie de ‘Leidraad watertoets’ voor meer informatie over compenserende maatregelen of neem contact op met ons. Indien er niet wordt gecompenseerd door extra oppervlaktewater te graven waarbij bovenstaande percentages worden gehanteerd of indien er geen overeenstemming plaatsvindt in de watertoetsprocedure over alternatieve maatregelen dan dient een watervergunning bij het waterschap te worden gevraagd.

Bekijk ook de ‘Leidraad Watertoets’ voor meer informatie over maatregelen die je kunt treffen om te compenseren. Als je niet compenseert dan moet je een watervergunning aanvragen voor het snel afvoeren van regenwater.

Klimaat

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren moeten steden en dorpen ingericht worden met het oog op de toekomst. Zo is het mogelijk om het bebouwd gebied beter bestand te maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Meer informatie hierover kun je vinden op de Friese klimaatatlas

Privacyverklaring

Nadere informatie over de verwerking van je gegevens en je rechten vind je op https://www.wetterskipfryslan.nl/over-de-site/privacyverklaring

2. Advies aanbrengen toename verharding

Wat moet ik doen?

We verzoeken je om het plan bij ons aan te vragen, via de blauwe knop ‘Direct aanvragen’ in het overzicht op de vorige pagina

Waar moet ik op letten?

Neemt het aantal vierkante meters toe ten opzichte van de bestaande bebouwing en bedraagt deze toename meer dan 200 m2 in de bebouwde kom (stedelijk gebied) of 1500 m2 buiten de bebouwde kom (landelijk gebied) dan geldt de vergunningsplicht. Dit geldt ook voor toevoegen van oppervlakteverharding die wel past binnen het bestemmingsplan, maar waarvan de grond al meer dan vijf jaar braak ligt en waar in het verleden niet voor gecompenseerd is.

Achtergrondinformatie

Meer informatie hierover kun je vinden in de Leidraad Watertoets (onder andere paragraaf 4.3.6) https://www.wetterskipfryslan.nl/documenten/vergunningen-wetten-en-regels/leidraad-watertoets_2013.pdf

Bijlage 3 Aanmeldingsnotitie vormvrije Mer

Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Uitbreiding schaapskooi Oan ‘e Wyk Bakkefean.

Datum: 1 december 2021

Auteur: Michel Krol.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
Aanleiding 3
M.e.r.-beoordeling. 3
Milieueffectbeoordeling. 5
2.1. Kenmerken van het project 5
2.1.1. Cumulatie met andere projecten. 6
2.1.2. Gebruik van natuurlijke hulpbronnen 6
2.1.3. Productie van afvalstoffen 6
2.1.4. Verontreiniging en hinder 7
2.1.5. Risico van ongevallen 7
2.2. Plaats van het project 8
2.2.1. Bestaande grondgebruik 8
2.2.2. Relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied. 8
2.2.3. Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu. 8
2.3. Geohydrologische effectenstudie 10
2.4. Ecologische effectenstudie 10
2.5. Ecologische effecten op overige natuurwaarden 11
2.6. Effecten op archeologische en landschappelijke waarden 11
2.7. Kenmerken van het potentiële effect 11
Conclusie 12

Inleiding

Aanleiding

It Fryske Gea bezit sinds begin jaren ’80 een schaapskooi op de rand van het Mandefjild te Bakkefean (Jarig v.d. Wielenwei 2). Het heeft tot 1990 geduurd voordat de schaapskooi ook als zodanig in gebruik in genomen. Als Erkend Fokstation voor het zeldzame huisdierras het Drentse heideschaap helpt It Fryske Gea om de unieke raseigenschappen van dit 3000 jaar oude schapenras te behouden. Deze kudde van 125 dieren begraast de Bakkefeansterdúnen en it Mandefjild in zowel de terreinen van It Fryske Gea, alsook Staatsbosbeheer. Het is de enige in werking zijnde schaapskooi in de Provincie Fryslân. De eigendommen heideveld van It Fryske Gea beperken zich niet tot Bakkefean, maar tot 2019 werden deze overige IFG-eigendommen in de gemeentes Ooststellingwerf, Heerenveen, Weststellingwerf en Opsterland op verschillende wijzen, losstaand van de kooi in Bakkefean behartigd. In 2019 heeft It Fryske Gea om verschillende redenen gekozen om het heidebeheer van al haar terreinen prioriteit te geven om dit unieke cultuurlandschap te behouden voor de toekomst. De 50 jaar stikstof en zwaveldepositie, warmere voorjaren en een volwassen wordende omgeving van (ruilverkavelings)bos leiden tot het versneld dichtgroeien van de heide en zonder een duidelijke intensivering van het heidebeheer zou Fryslan haar heides en de daarvoor typische flora- en faunawaarden verliezen.

Vanwege de landschappelijke kwaliteit en daarbij gepaard gaande natuurwaarden worden de heides bij It Fryske Gea beheert volgens het eeuwenoude principe van een schaapskudde met herder. Deze kudde van 250 dieren migreert in het zomerseizoen van heideveld naar heideveld, gebruik makende van een soort mobiele schaapskooi. Deze mobiele schaapskooi is uniek in Nederland en simuleert optimaal de rol van de schaapskooi in het plaggenlandbouwsysteem waardoor de heides in Nederland zijn ontstaan. Deze gescheperde kudde werd na het graasseizoen (grofweg van mei tot eind oktober) binnen een omrasterd gebied (Delleboersterheide) geplaatst om de winter door te komen. Met de komst van de wolf naar Fryslân is dit niet meer mogelijk. In juli 2020 heeft de kudde van It Fryske Gea een confrontatie met een wolf gehad en dit leidde, los van de 7 dodelijke slachtoffers, tot een voortdurende stress en onrust in de kudde die nog maanden heeft aangehouden. It Fryske Gea ziet voor deze winterperiode een oplossing in het ’s winters onderbrengen van deze kudde in Bakkefean, waarbij de grootte van de kudde in Bakkefean sterk verkleind wordt. Omdat de huidige kooi qua grootte onvoldoende is om 250 dieren te houden en te laten lammeren, vraagt It Fryske Gea een vergunning aan voor het vergroten van de schaapskooi en het uitbreiden van de milieuvergunning.

M.e.r.-beoordeling.

a) Kenmerken van het project.
   Bij het project zijn de volgende kenmerken in beschouwing genomen:

- de omvang van het project,
- de cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen,
- de productie van afvalstoffen,
- verontreiniging en hinder,
- risico van ongevallen, vooral gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.

b) Plaats van de projecten
   Bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de projecten van invloed kunnen zijn, zijn in het bijzonder in overweging genomen:

- het bestaande grondgebruik,

- relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de
- natuurlijke hulpbronnen van het gebied,
- het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
    - Wetlands;
    - Kustgebieden;
    - Berg- en bosgebieden;
    - Reservaten en natuurparken;
    - Gebieden die in de wetgeving van lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd; speciale beschermingszones door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (= Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (=Habitatrichtlijn)
    - Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
    - Gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
    - Landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang

c) Kenmerken van het potentiële effect
Bij de potentiële aanzienlijke effecten van het project zijn in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging genomen:

- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking),
- het grensoverschrijdende karakter van het effect,
- 'de waarschijnlijkheid van het effect,
- duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

Milieueffectbeoordeling.

Aan de hand van de in paragraaf 1.2 genoemde inhoudelijke vereisten worden hieronder de eventuele nadelige gevolgen voor het milieu beschreven van de ontgronding.

2.1. Kenmerken van het project

De schaapskooi Oan ‘e Wyk ligt op de meest noordoostelijke rand van het Mandefjild, aan de Jarig v/d Wielenwei 2 te Bakkefean. Dit is rood omcirkeld in onderstaande figuur:

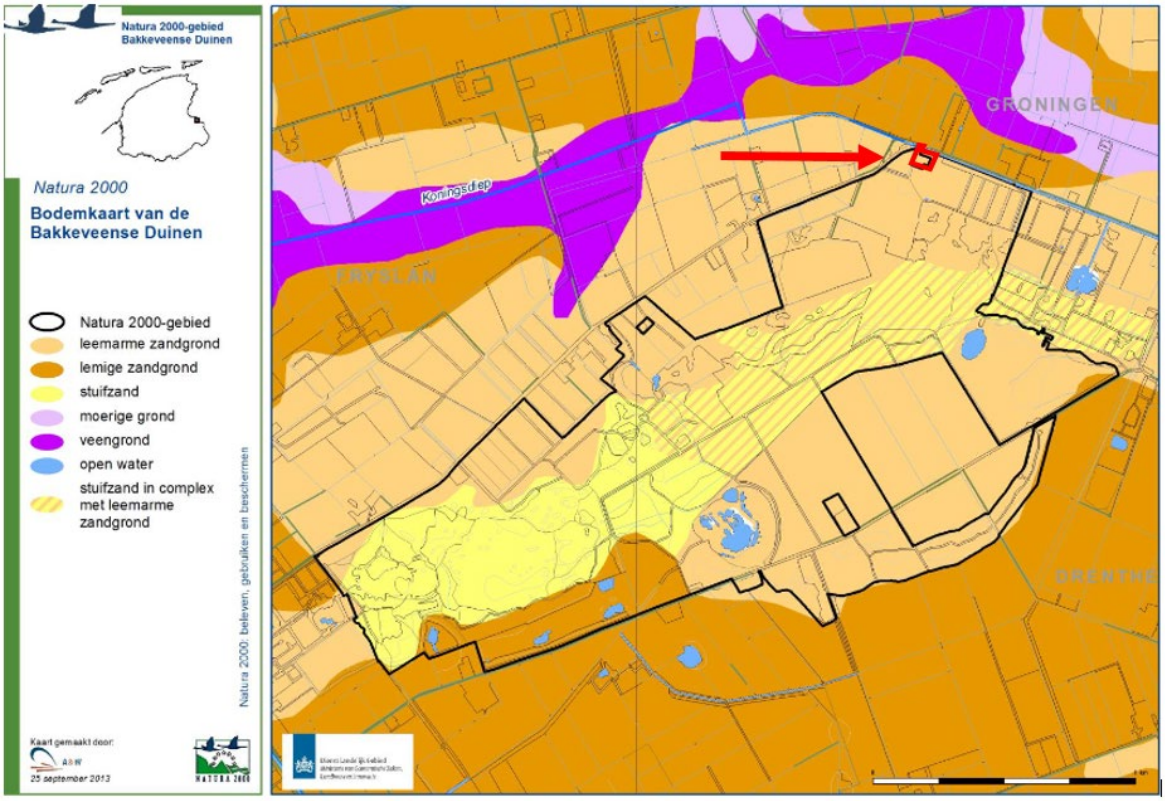

Figuur 1. Kaart van de N2000-begrenzing Bakkeveense Duinen.

Het huidige bouwblok valt buiten de Natura2000 en EHS/NNN-begrenzing, maar dit geldt niet voor de beplande nieuwbouw. Deze zal binnen de Natura2000 en EHS/NNN-begrenzing komen te liggen. Navraag bij de Provincie leert dat dit geen bezwaar op hoeft te leveren, als het bouwwerk ten dienste staat van het beheer en de natuurresultaten in het betreffende N2000-gebied, èn er geen significante schade optreedt aan de instandhoudingsdoelen vanuit N2000 voor het gebied, evenals significante schade aan overige beschermde natuurwaarden. Hiervan is geen sprake, omdat de oppervlakte waarop het bouwproject geprojecteerd is, thans bestaat uit bestrating van betonklinkers en stelconplaten, omzoomd met soortenarm grasland. De huidige kooi vervult een faciliterende rol in het bieden van nestgelegenheid voor boeren- en huiszwaluw, evenals de kerkuil. Uitbreiding van de kooi kan ter plaatse zodoende ook nog een bescheiden verhoging van de biodiversiteit ter plaatse opleveren, maar dit is geen doel op zich.

Figuur 2. Kaart van Natuurbeheerplankaart 2022 (EHS/NNN)

Door de voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi is het mogelijk om ’s winters 250 ooien met lammeren te huisvesten. Qua bedrijfsvoering ziet het er dan zo uit dat na de tijdens de lammertijd de niet drachtige dieren vanaf eind april al worden verplaatst naar een heideveld van It Fryske Gea, elders in Zuidoost Fryslân. Deze worden later aangevuld met de ooien met lammeren. Een klein deel van de dieren (o.a. de ramlammeren) blijft achter in Bakkefean gedurende het graasseizoen. Deze dieren gaan aan het einde van het graasseizoen weg, als de gescheperde kudde weer ‘thuis’ komt. Dat houdt in dat er ’s winters 250 dieren + lammeren in de kooi aanwezig zijn, en gedurende het graasseizoen ongeveer 100.

2.1.1. Cumulatie met andere projecten.

Er zijn geen vergelijkbare projecten in de omgeving bekend. Er is daarom geen sprake van cumulatie met andere projecten, met een vergelijkbaar doel en/of kader.

2.1.2. Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Er wordt om de bouw mogelijk te maken een betonvloer en fundering gestort. Hiervoor zal de dunne bouwvoor worden afgeschild en plaatselijk voor de fundering tot de vorstgrens worden ontgraven. Dit vrijkomende woudzand wordt in de directe omgeving van de kooi terreinvolgend verwerkt, over een zodanig grote oppervlakte dat dit visueel niet meer te onderscheiden is van het ‘oorspronkelijke’ maaiveld. Deze manier van gebruik van de natuurlijke hulpbronnen heeft geen gevolgen voor het milieu.

Afhankelijk van de discussie met de brandweer over de voorwaarden als gesteld in het Bouwbesluit van 2012, betreffende de brandklasses van te de toe te passen bouwmaterialen bij de bouw van een stal, zal gebruik gemaakt worden van lokaal gewonnen hout. Denk hierbij aan lariks, douglas en grove den uit eigen veld. Een deel van dit benodigde hout zal aangevoerd worden vanuit andere Fryske Gea eigendommen in de omgeving en ter plaatse tot bruikbare afmetingen worden verwerkt, middels een mobiele zaaginstallatie.

2.1.3. Productie van afvalstoffen

Bij de bouw worden, afhankelijk van de uiteindelijke keuze van de toe te passen bouwmaterialen,

bouwafval worden geproduceerd. Deze wordt conform de wettelijke eisen en regels afgevoerd naar erkend afvalverwerkers. Als de brandweer akkoord gaat met de toepassing van hout, zullen de afvalstoffen beperkt zijn tot onbehandeld hout en resten puin van het opmetselen van het trasraam. Dit zijn chemisch inerte, milieuongevaarlijke en opnieuw bruikbare bouwstoffen. De discussie rondom de brandklasses als gevolg van het gestelde in het Bouwbesluit 2012 komt voort uit de stalbranden die er in de agrarische sector hebben plaatsgevonden en die om meerdere redenen voorkomen dienen te worden. De geïsoleerde stallen in de bio-industrie zijn bouwtechnisch veel complexer en potentieel brandgevaarlijker dan de enkelschils bouwwijze van een traditioneel gebouwde schaapskooi. Vanuit esthetiek, historisch besef en landschappelijke in passing heeft de traditionele bouwwijze de voorkeur en daarom wordt er gezocht naar een methode om het potentiële brandgevaar te objectiveren en te reduceren. Gemakshalve gaat It Fryske Gea er vooralsnog vanuit dat dit gaat lukken.

2.1.4. Verontreiniging en hinder

De uit te breiden schaapskooi werkt middels het aloude potstalsysteem, waarbij de schapen ’s nachts keutelen op stro. Het dieet van Drentse heideschapen verschilt qua koolstof en stikstof significant van wat regulier agrarisch gehouden schapen eten. Door het relatief stikstofarme dieet van Drentse heideschapen op de heides van It Fryske Gea en Staatsbosbeheer en de raseigenschap dat dit type schapen niet tot nauwelijks drinkt, is de mest behoorlijk vast. Het geringe vocht wat vrij komt, wordt in ruime mate opgenomen in de regelmatig van een nieuwe laag stro voorziene strobodem in de potstal. Van perculaatvocht is zodoende geen sprake. Bovendien is bodem van zowel de huidige stal, als het uitbreidingsdeel een waterdicht afgewerkte betonvloer, dus is er in geen enkel scenario verontreiniging van de bodem en/of het grondwater te verwachten.

Er zal voor het houden van meer dieren een melding Activiteitenbesluit gedaan worden bij de gemeente. Bij aanvraag van de Omgevingsvergunning voor de bouw zal dit automatisch meegenomen worden.

Indien de brandweer dwingt tot de keuze voor geïmpregneerde bouwmaterialen zal er wel sprake zijn van verontreiniging, omdat deze impregneermiddelen onder weersinvloeden in de loop der jaren afspoelen met het regenwater en zo de omgeving rondom de kooi langzaam maar gestaag verontreinigen. Bovendien zijn deze stoffen milieuvreemd en zodoende toxisch voor in het water levende dieren.

2.1.5. Risico van ongevallen

Het risico op ongevallen wordt tijdens de bouw beperkt door een V&G-plan van de aannemer. Er zijn geen opslaglocaties van gevaarlijke stoffen in de directe omgeving aanwezig en er zijn zodoende geen extra risico’s op het ontstaan van ongevallen.

2.2. Plaats van het project

2.2.1. Bestaande grondgebruik

De te bebouwen oppervlakte ligt in het bestemmingsplan Buitengebied 2014 van de gemeente Opsterland met de enkelbestemming "Natuur". De bestaande schaapskooi ligt binnen de enkelbestemming "Bedrijf". Verder valt het gehele plangebied onder dubbelbestemming "Waarde – Cultuurhistorie". Het gaat hier om behoud, herstel en uitbouw van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de gronden met reliëf. Het uitgraven van de fundering is mogelijk in strijd met het bestemmingsplan, omdat de grenzen van de te bebouwen oppervlakte buiten de bestemming "Bedrijf" valt, waarvoor een uitzondering op het strijdig gebruik is geformuleerd. Bij de gemeente dient nog nagevraagd te worden wat precies onder "afgraven" van gronden wordt verstaan. Het uitgraven van de fundering zal zich waarschijnlijk beperken tot de velslaag, die zeer ondiep is op de locatie (25 cm – mv). Indien vanuit de berekening van de constructeur blijkt dat zwaardere fundering nodig is, zal gebruik gemaakt worden van een palenfundering met betonstrook onder de veldmuren. Dan is ook de te ontgraven diepte beperkt. De 'pot' zal ca 40 cm onder het huidige maaiveld ontgraven worden.

2.2.2. Relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied.

De voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi heeft geen gevolgen voor eventuele natuurlijke hulpbronnen in het gebied. De voorgenomen voorkeur voor het gebruik van hout uit eigen bos past binnen de gedragscode en het beheer voor duurzaam bosbeheer.

2.2.3. Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu.

De uitbreiding van de schaapskooi heeft geen gevolgen voor het opnamevermogen van het natuurlijke milieu. Hoewel de bouw plaatsvindt in een gevoelig gebied, is de bouw een gevolg van het te voeren natuurbeheer en draagt het zodoende bij aan de robuustheid van het gebied. Van ammoniak en/of stikstofuitstoot is geen sprake door het dieet en de raseigenschappen van het Drents heideschaap. Het beheer met heideschapen gebeurt juist om de gevolgen van de verhoogde stikstofdepositie te bestrijden. (O.a. Vergrassing en verbossing van de heide).

Binnen het Natura 2000-beheerplan Bakkeveense Duinen wordt de staat van instandhouding voor het habitattype N2310 Stuifzandheiden met struikheide voor het deelgebied "Heide fan Allardseach" als matig gunstig beoordeeld en de heide van deelgebied Bakkefeansterdunen als gunstig. De achtergronddepostitie is hoger dan de kritische depositiewaarde. Het aspect voedselrijkdom wordt als zodanig dan ook als 'ongunstig' beoordeeld. Dit houdt in dat de kwaliteit van de heides onder het huidige beheer redelijk tot goed is, maar dat er geen reden is om op de lauweren te rusten. Sterker nog, een intensivering van het beheer is nodig om het vereiste kwaliteitsniveau te handhaven of te bereiken.

Op pagina 46 van het beheerplan wordt het heidebeheer nader omschreven:
"Het grootste deel van de Bakkeveense Duinen vormt één begrazingseenheid, waar jaarrond begraasd wordt met een schaapskudde, pony's en koeien[1]. De ligging van de schaapskooi op de Heide van Allardseach leidt tot een gradiënt in begrazingintensiteit van oost naar west. Geregeld worden delen vergraste heide gemaaid (m.n. op de Heide fan Allardseach) en een enkele keer wordt geplagd. …. Zonder een dergelijk beheer zullen de habitattypen in relatief korte tijd vergrassen en verbossen".

[1] Deze koeien zijn er inmiddels al jarenlang niet meer.

Naast de ligging in het N2000-gebied Bakkeveense Duinen zijn er geen overige gebieden met een Natura2000-status in de directe omgeving. Het Wijnjeterper Schar ligt op 9 km afstand van de bouwlocatie en het Drents Friese Wold op 10 km. Een negatief effect op deze gebieden is uitgesloten. Indirect is er wel een positief effect op een deelgebied van het Drents Friese Wold, te weten de Schaopedobbe. De gescheperde kudde waar de uitbreiding van de schaapskooi onderdak aan moet bieden begraast in het groeiseizoen bijna 70 hectare heide en natuurontwikkeling in het gebied en draagt bij aan de instandhouding van de Habitattypes H2310 Stuifzandheides met struikheide en H4030 Droge heide. Daarnaast begraast de kudde binnen de NNN nog op de Kapellepôle (4 hectare), Hulstreed (2 ha), Delleboersterheide (40 ha), Ketlikerschar (14 ha) en Ketlikerheide (20 ha) en in de Lendevallei (2 ha). Hiervoor zijn geen bevredigende alternatieven voorhanden. Maaien, branden, chopperen en/of plaggen geven niet dezelfde fasering in ruimte en tijd die noodzakelijk is voor het voortbestaan de typische heidesoorten.

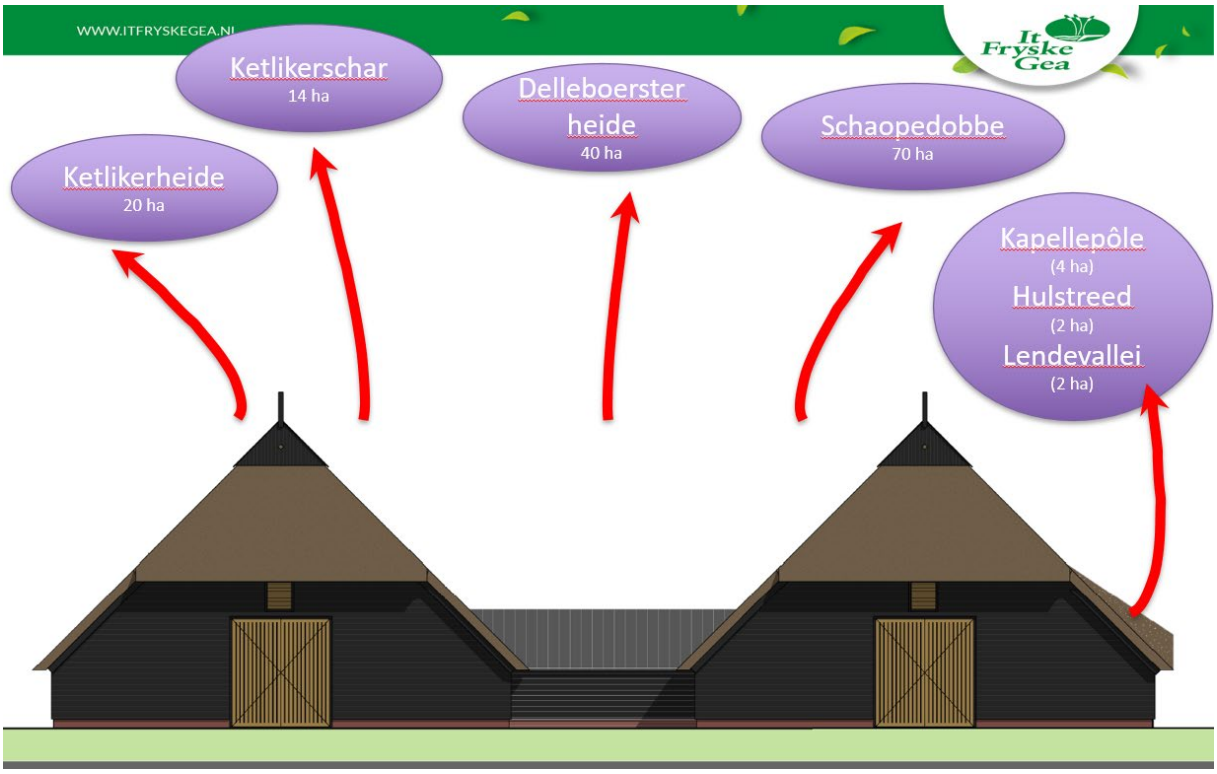

Figuur 3. Overzicht met gebieden die vanuit Bakkefean worden beheerd met de schaapskudde.

Er heeft informeel overleg plaatsgevonden met en tussen de Provincie Fryslân en Drenthe omtrent de vraag hoe er omgegaan moet worden met een voorgenomen uitbreiding van een schaapskooi in relatie tot de landelijke opgaves en beperkingen rondom stikstof. Provincie Drenthe heeft bij de uitbreiding en oprichting van schaapskooien binnen stikstofgevoelige Natura2000-gebieden geconstateerd dat de begrazing met heideschapen middels een potstalsysteem bijdraagt uit de afvoer van stikstof uit het natuurgebied. Daarbij is de ammoniakemissie vanuit een schaapskooi verwaarloosbaar, vanwege het dieet van de schapen en de raseigenschappen van Drentse heideschapen. De standaard verplichte Aeriusberekening kan zodoende achterwege blijven. De Provincie Fryslân heeft te kennen gegeven deze opvatting te delen en op dezelfde manier tegen de materie aan te kijken.

2.3. Geohydrologische effectenstudie

Er zijn geen gevolgen te verwachten op het gebied van geohydrologie, omdat er geen ingrepen op dat vlak worden gepleegd.

2.4. Ecologische effectenstudie

De beoogde te bebouwen oppervlakte ligt binnen N2000-gebied. In theorie is daardoor een effect op de instandhoudingsdoelen voor het N2000-gebied te verwachten. Deze bestaan uit de volgende definitief aangewezen doelen: H2310 Stuifzandheides met struikheide, H2320 Binnenlandse kraaiheidebegroeiingen, H2330 Zandverstuivingen en H4010A Vochtige heiden. In ontwerp zijn de volgende doelen aangewezen: H3130 Zwakgebufferde vennen, H4030 Droge heiden, H6230 Heischrale graslanden, H7110B Actieve hoogvenen, H7150 Pioniersvegetaties met snavelbiezen. Hiervan zijn H6230 en H7110B zogenaamde prioritaire Habitattypes. Deze verdienen maximale inzet vanwege hun relatief belang op Europese schaal.

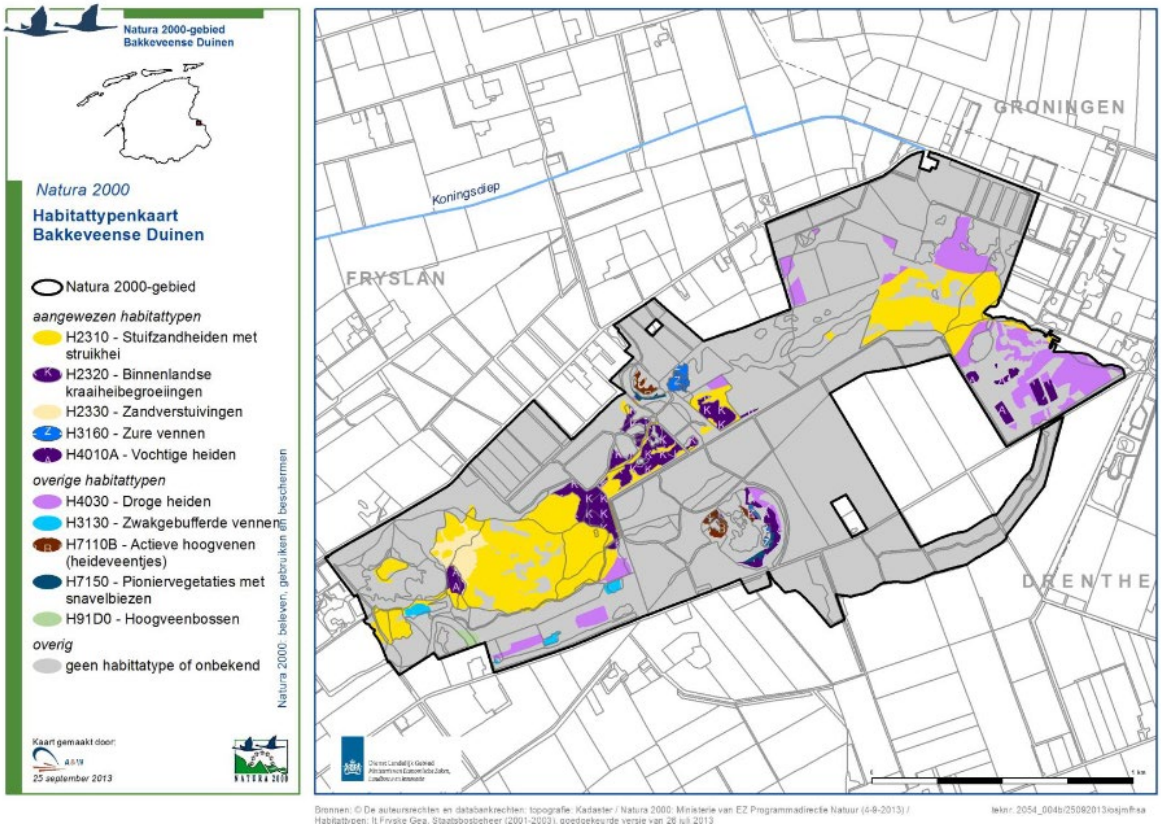

Figuur 4. N2000-habitattypen in N2000-gebied Bakkeveense Duinen.

De aanwezige Habitattypes bedekken maar een deel van de begrensde oppervlakte, zoals uit bovenstaande kaart uit het Beheerplan blijkt. Op de locatie van de voorgenomen uitbreiding zijn geen Habitattypes aanwezig. Het voorkomen in oppervlakte van Habitattypes wordt als zodanig door het voorgenomen plan niet negatief beïnvloed. De kwaliteit van de aanwezige Habitattypes wordt deels wel bepaald door de aanwezigheid van de voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi. De kwaliteit van deze Habitattypes wordt namelijk, naast de externe milieufactoren als verdroging, vermesting, verzuring, versplintering etc. ook bepaald door de kwaliteit van het beheer. In dit geval gaat het om begrazing middels een schaapskudde. Deze kudde vraagt een aantal graasdagen per jaar per oppervlakte om het beoogde resultaat te bereiken. Dit getal varieert naar mate het een gemiddeld droog of nat, groeizaam jaar is. Maar er is onvoldoende ruimte in de huidige kooi om het beheer in alle Fryske Gea eigendommen te faciliteren. De keuze om aan te sluiten bij de bestaande

schaapskooi in Bakkefean voor de schapenbegrazing in alle eigendommen van It Fryske Gea met heide in de Zuidoosthoek van Fryslan komt voort uit efficiëntie op het gebied van personeel, materieel en kennis. Het realiseren van een 2e schaapskooi met bemensing valt binnen de financiële middelen die er voorhanden zijn voor het natuurbeheer niet te realiseren. Verplaatsen van de huidige kooi met mensen en materieel naar een andere locatie is ook om meerdere redenen onwenselijk, niet duurzaam en financieel onmogelijk. Bovendien zou de huidige bedrijfslocatie dan verkocht moeten worden, met als risico dat zich daar een onderneming vestigt die een negatieve invloed op de instandhoudingsdoelen van het gebied heeft. Het bundelen van het heidebeheer op de bestaande locatie positioneert de enige werkzame schaapskooi in Fryslan ook in recreatief opzicht als expertisecentrum rondom het heidebeheer en fokcentrum voor het Drents heideschaap. Al met al is het voor de instandhouding van de beoogde Habitattypes in Bakkefean en de Schaopedobbe (N2000), alsook de gebieden die dezelfde N2000-Habitattypes herbergen, maar waarvan de gebieden niet de N2000-status hebben, noodzakelijk dat kooi uitgebreid wordt. Het niet uitbreiden van de kooi leidt tot het verlies van kwaliteit van de heides in Zuid-Oost Fryslân, daar er geen redelijk alternatief voorhanden is. Bovendien wordt de locatie zelf niet negatief beïnvloed door de realisatie ervan. Er zal een ontheffing gevraagd worden in het kader van de Wet Natuurbescherming bij het bevoegd gezag de Provincie Fryslân.

2.5. Ecologische effecten op overige natuurwaarden

De aan- en afwezigheid van plant- en diersoorten op de bouwlocatie worden momenteel grotendeels bepaalt door de huidige, bestaande activiteiten in en rondom de bestaande schaapskooi. In de gebruiksfase zijn geen significante effecten ten opzichte van de huidige situatie te verwachten. Hooguit dat het aantal nesten van de boerenzwaluw, huiszwaluw en kerkuil toeneemt, vanwege de faciliterende werking van een traditioneel gebouwde schaapskooi.
Voor de aanlegfase (de bouw) kunnen wel beperkte effecten op het gebied van verstoring van fauna worden verwacht. Denk aan verstoring van vleermuizen, das, vos en mogelijk avifauna. Deze effecten zijn te voorkomen door alleen bij daglicht te bouwen, waarbij de bouwperiode indien nodig extra beperkt wordt van 7.00u ‘s ochtends tot maximaal 19.00u ’s avond. Deze bouwperiode sluit aan bij de ‘openingstijden’ van het gebied. Het gebied is tussen zonsopgang en zonsondergang vrij te bewandelen op wegen en paden met een aangelijnde hond. Door de ligging van het parkeerterrein in de directe omgeving van de schaapskooi is deze omgeving overdag al ‘verstoord’. Door de bouwactiviteiten daar op aan te laten sluiten zijn geen significante effecten te verwachten.

2.6. Effecten op archeologische en landschappelijke waarden

Het Mandefjild is rijk aan archeologisch beschermde natuurwaarden als grafheuvels, karresporen, bewoningsresten e.d. Dit wordt op geen enkele manier beïnvloed door de voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi.

2.7. Kenmerken van het potentiële effect

De voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi is een eenmalig en semi-permanent effect. In beginsel kan de schaapskooi op termijn ook weer afgebroken worden, maar dit ligt niet in de lijn der verwachting. Gezien de kenmerken, het relatieve belang voor het beheer en de plaats van de activiteit worden geen potentiële effecten verwacht.

Conclusie

Op grond van het voorgaande in Hoofdstuk 2 wordt geconcludeerd dat de voorgenomen uitbreiding van de schaapskooi niet leidt tot significante nadelige gevolgen voor het milieu, zoals bedoeld in artikel 7.17 Wet milieubeheer. Er is daarom geen aanleiding om een m.e.r. procedure te doorlopen.

Bijlagen

Bijlage 4 Advies Brandweer

BRANDWEER
Fryslân

Gemeente Opsterland
Mevrouw H. Miedema
Postbus 10000
9244ZP BEETSTERZWAAG

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweerfryslan.nl
E info@brandweerfryslan.nl

Datum	5 januari 2023	Behandeld door	I. Ziengs	Bijlagen	0
Onze referentie	Z/22/00010533 UIT/25513	Doorkiesnummer	088-2298945		
Uw referentie	25379	E-mail	i.ziengs@brandweerfryslan.nl		
Uw brief van	22 december 2022			Pand-ID	0086010000384710

Onderwerp Adviesaanvraag omgevingsvergunning 2022 - Jarig van der Wielenwei 2A - Bakkeveen

Geacht college,

Op 22 december heeft Brandweer Fryslan het vooroverlegplan voor de uitbreiding van een schaapskooi aan de Jarig van der Wielenwei 2a te Bakkeveen ontvangen.

Uitgangspunten

Nummer	Omschrijving	Datum
7458197	Aanvraagformulier	-
D.00.01	Bestaande situatie	12-12-2022
D.00.02	Nieuwe situatie	12-12-2022

Kader
De conceptaanvraag betreft de uitbreiding van een bestaande schaapskooi. Op het aanvraagformulier en op de tekeningen is aangegeven dat het om een ‘overige gebruiksfunctie’ gaat. Het rapport van W2N ‘ontwerpnota constructies' aan.

Beoordeling
Brandweer Fryslân heeft de documenten beoordeelt en geven de volgende aandachtspunten mee:

Gebruiksfuncties
De schaapskooi is bedoelt voor het verblijven van dieren, hierdoor is de gebruiksfunctie ‘industriefunctie voor het bedrijfsmatig houden van dieren’ meer passend. Aan deze gebruiksfunctie zijn zwaardere eisen aan de materiaal- en rookklassen (afdeling 2.9 van het bouwbesluit 2012) verbonden. Deze zijn in het bouwbesluit 2012 opgenomen om dierenleed te voorkomen of te beperken. Met de aangegeven gebruiksfunctie wordt hier niet rekening gehouden. Wij zijn ons er van bewust dat ‘de aanvrager’ bepaald, maar geven dringend aan om de gebruiksfunctie aan te passen.

BRANDWEER
Fryslân

Materiaalklassen
Op tekening staan de juiste materiaal- en rookklassen volgens de aangegeven gebruiksfunctie aangegeven. Wij adviseren om de gebruiksfunctie en daarbij ook de materiaalklassen volgens afdeling 2.9 van het Bouwbesluit 2012 aan te laten passen.

Blusmiddelen
Uitsluitend in het materieeldeel is een blusmiddel met een inhoud van 6L aangegeven. Conform artikel 6.31 verzoeken wij om meerdere draagbare blusmiddelen op tekening aan te geven.

Bluswatervoorziening
In de nabijheid ligt een brandkraan op een diameter van rond 125 mm. Hiermee wordt aan de primaire bluswatervoorziening voldaan. Echter is het afhankelijk van het tijdstip en de ontdekking of dit toereikend is.

Advies
Brandweer Fryslân adviseert om het ingediende plan aan te laten passen.

Hierbij het verzoek de verdere behandeling over te nemen en de aanvrager op de hoogte te stellen.

Mocht u naar aanleiding van dit advies een nadere toelichting willen, dan kunt u hiervoor contact opnemen met de behandelaar. De contactgegevens vindt u bovenaan in deze brief.

Hoogachtend,

namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze,

S. Veerbeek
clusterhoofd risicobeheersing en planvorming

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.